FLETORJA ZYRTARE
E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

www.qbz.gov.al

Viti: 2018 – Numri: 200

Botim i Qendrës së Botimeve Zyrtare

Tiranë – E mërkurë, 30 janar 2019

PËRMBAJTJA

		Faqe
Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 817, datë 31.12.2018	Për financimin e projektit "Rikonstruksioni i stadiumit të futbollit 'Zeqir Ymeri', Kukës".....	15383
Vendim i Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut, datë 18.9.2018	Çështja Frroku kundër Shqipërisë (*kërkesa nr. 47403/15*).....	15383
Vendim i Entit Rregullator të Energjisë nr. 245, datë 26.11.2018	Mbi licencimin e shoqërisë "ReNRGY Trading Group" sh.p.k. në veprimtarinë e furnizimit të energjisë elektrike.....	15389
Vendim i Entit Rregullator të Energjisë nr. 248, datë 11.12.2018	Mbi miratimin e kontratës nr. 116, datë 20.11.2018, "Për shërbimin e transmetimit të gazit natyror të lidhur ndërmjet shoqërisë 'Albgaz' sha dhe shoqërisë 'Albpetrol' sh.a., për periudhën 1.1.2018–31.12.2018".....	15390
Vendim i Entit Rregullator të Energjisë nr. 249, datë 11.12.2018	Mbi miratimin e "Propozimi i gjithë OST-ve për një metodologji të ofrimit të të dhënave të gjenerimit dhe ngarkesës, në përputhje me nenin 17 të rregullores së Komisionit të Bashkimit Evropian (BE) 2016/1719 të datës 26 shtator 2016, për krijimin e një udhëzuesi mbi alokimin e kapaciteteve në avancë".....	15401

VENDIM
Nr. 817, datë 31.12.2018

PËR FINANCIMIN E PROJEKTIT "RIKONSTRUKSIONI I STADIUMIT TË FUTBOLLIT "ZEQIR YMERI", KUKËS"

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës, të pikës 2, të nenit 8, dhe 31, të ligjit nr. 79/2017, "Për sportin", të ligjit nr. 9936, datë 26.6.2008, "Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar, dhe të ligjit nr. 109/2017, "Për buxhetin e vitit 2018", të ndryshuar, me propozimin e ministrit të Arsimit, Sportit dhe Rinisë, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

1. Financimin, në masën 200 000 000 (dyqind milionë) lekë, nga fondet e buxhetit të shtetit, për projektin "Rikonstruksioni i stadiumit të futbollit 'Zeqir Ymeri', Kukës".

2. Fondi i miratuar, në masën 200 000 000 (dyqind milionë) lekë nga fondet e buxhetit të shtetit, transferohet në formë granti nga llogaria ekonomike 604, programi buxhetor 08140 "Zhvillimi i sportit".

3. Fondi transferohet nga Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë te bashkëfinancuesi, Federata Shqiptare e Futbollit, si transfertë, pas miratimit edhe nga Komiteti i Ndihmës Shtetërore, pranë Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, në llogari të Federatës Shqiptare të Futbollit, në bankë të nivelit të dytë.

4. Fondi prej 200 000 000 (dyqind milionë) lekësh për financimin e projektit "Rikonstruksioni i stadiumit të futbollit "Zeqir Ymeri", Kukës", përballohet nga fondet shtesë të miratuara me aktin normativ nr. 2, datë 19.12.2018, "Për disa ndryshime në ligjin nr. 109/2017, "Për buxhetin e vitit 2018", për Ministrinë e Arsimit, Sportit dhe Rinisë.

5. Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë monitoron mbarëvajtjen e punimeve në këtë objekt, nëpërmjet një grupi ekspertësh, me përfaqësues edhe nga Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, Bashkia Kukës, Federata Shqiptare e Futbollit dhe kompania projektuese.

6. Përbërja dhe detyrat e grupit të ekspertëve, si dhe procedura për transferimin e fondeve e transferimin kapital nga Federata Shqiptare e Futbollit te pronari i objektit, Bashkia Kukës, pas përfundimit të investimit, përcaktohen me urdhër të ministrit të Arsimit, Sportit dhe Rinisë.

7. Ngarkohen Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë, Ministria e Financave dhe Ekonomisë, Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, Bashkia Kukës dhe Federata Shqiptare e Futbollit për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI
Edi Rama

SEKSIONI I DYTË
ÇËSHTJA FRROKU KUNDËR SHQIPËRISË
(Kërkesa nr. 47403/15)

VENDIM
STRASBURG
18 shtator 2018

Ky vendim është bërë i formës së prerë bazuar në nenin 44 § 2 të Konventës. Ai mund të bëhet objekt i rishikimit redaktues.

Në çështjen Frroku kundër Shqipërisë,

Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut (Seksioni i Dytë), e mbledhur si një Dhomë e përbërë nga:

Robert Spano, *kryetar*,
Ledi Bianku,
Işıl Karakaş,
Valeriu Griţco,
Jon Fridrik Kjølbro,
Stéphanie Mourou-Vikström,
Ivana Jelić, gjyqtarë,
dhe Stanley Naismith, *kryesekretar*,

Pasi diskutuan me dyer të mbyllura në datën 28 gusht 2018,

Shpall vendimin më poshtë, i cili u miratua në po atë datë:

PROCEDURA:

1. Çështja filloi me një kërkesë (nr. 47403/15) kundër Republikës së Shqipërisë paraqitur në Gjykatë, më 22 shtator 2015, sipas nenit 34, të Konventës për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore ("Konventa"), nga një shtetas shqiptar, z. Mark Frroku ("kërkuesi").

2. Kërkuesi u përfaqësua nga z. T. Prendi, një avokat i cili ushtron profesionin në Tiranë. Qeveria

shqiptare ("Qeveria") u përfaqësua nga agjenti i saj, në atë kohë, znj. A. Hicka, nga Avokatura e Shtetit.

3. Kërkuesi pretendonte se ndalimi i tij mbështetur në akuzat sipas neneve 257/a dhe 287 të Kodit Penal ishte i paligjshëm.

4. Më 5 shkurt 2016, ankesa në lidhje me paligjshmërinë e ndalimit të tij, mbi akuzat sipas neneve 257/a dhe 287 të Kodit Penal iu komunikua Qeverisë, ndërsa pjesa tjetër e kërkesës u deklarua e papranueshme, sipas Rregullit 54 § 3 të Rregullores së Gjykatës.

FAKTET

I. RRETHANAT E ÇËSHTJES

5. Kërkuesi ka lindur në vitin 1972 dhe jeton në Shqipëri. Ai ka qenë deputet nga viti 2013 deri më 20 tetor 2015.

A. Grupi i parë i procedimeve penale ndaj kërkuesit

6. Më 20 mars 2015, Prokuroria e Përgjithshme ("PP") nisi procedimet penale ndaj kërkuesit për kallëzim të rremë të një krimi dhe deklarata të rreme përpara prokurorit dhe për kërcënimin e njerëzve për të marrë deklarata të rreme, në kundërshtim me nenet 305, 305/a dhe 312/a të Kodit Penal ("KP").

7. Duke pasur parasysh imunitetin e tij parlamentar, më 26 mars 2015, Parlamenti autorizoi arrestimin e kërkuesit. Si rezultat, në po të njëjtën ditë, PP urdhëroi arrestimin e tij, i cili u ekzekutua menjëherë.

8. Më 27 mars 2015, PP i kërkoi Gjykatës së Lartë të njihte arrestimin e kërkuesit.

9. Më 28 mars 2015, Gjykata e Lartë konstatoi se PP, me urdhrin e saj për arrestimin e kërkuesit, kishte respektuar ligjin e brendshëm, përderisa kishte marrë autorizimin paraprak të Parlamentit, në mbështetje të nenit 73 § 2 të Kushtetutës. Kërkuesi është akuzuar për një sërë shkeljesh. Duke pasur parasysh pozicionin e tij publik, situatën e tij financiare, mundësinë që ai të mund të manipulonte provat, dhe informacionet e marra nga autoritetet belge në lidhje me pretendimin për përfshirjen e tij në kryerjen e një krimi në Belgjikë, kishte dyshime të arsyeshme se ai mund të arratisej. Për këtë arsye, Gjykata e Lartë gjykoi se privimi i kërkuesit nga liria ishte i ligjshëm. Për sa i përket masës së sigurimit që do të ushtrohej ndaj kërkuesit, Gjykata e Lartë urdhëroi që ai të mbahej në arrest shtëpie.

B. Grupi i dytë i procedimeve penale ndaj kërkuesit

10. Më datë 27 mars 2015, Zyra e Interpolit në Tirana ("Interpol Tirana") informoi PP-në në lidhje me ekzistencën e një urdhri ndërkombëtar arresti ndaj kërkuesit. Urdhri nr. B1/07 OPC, është lëshuar më 3 dhjetor 2014, nga prokuroria belge në Gjykatën e Apelit Bruksel, në lidhje me veprën penale të vrasjes me paramendim të kryer në bashkëpunim. Mbështetur në dosjen e çështjes, rezulton se sipas Njoftimit të Kuq, lëshuar nga Interpoli për kërkuesin, ai kërkohej për t'u proceduar penalisht.

11. Më 28 mars 2015, në mbështetje të nenit 6 të KP-së, nenit 287 të Kodit të Procedurës Penale ("KPP") dhe nenit 38 § 7 të aktit për marrëdhëniet juridiksionale, PP nisi procedime të reja penale ndaj kërkuesit për kryerjen e vrasjes me paramendim, në bashkëpunim, sipas nenit 78/1 dhe 25 të KP-së. Në po të njëjtën ditë, prokuroria kërkoi autorizimin nga Parlamenti me qëllimin për të urdhëruar arrestimin e kërkuesit.

12. Më 2 prill 2015, Parlamenti autorizoi arrestimin e kërkuesit, në mbështetje të kërkesës së PP-së, të datës 28 mars 2015.

C. Grupi i tretë i procedimeve penale ndaj kërkuesit

13. Më 1 prill 2015, në mbështetje të një raporti penal të paraqitur nga Inspektorati i Lartë për Deklarimin dhe Kontrollin e Pasurisë dhe Ndalimin e Konfliktit të Interesit, prokuroria nisi procedimet penale ndaj kërkuesit për pastrimin e produkteve nga një vepër ose aktivitet kriminal dhe për refuzimin për të deklaruar ose për deklarimin e rremë të pasurisë së tij, në kundërshtim me nenet 287 dhe 257/a të KP-së. Në po të njëjtën datë, prokuroria vendosi ta bashkojë atë grup procedimesh me grupin e dytë të procedimeve.

14. Më 2 prill 2015, në mbështetje të autorizimit të Parlamentit, në po të njëjtën ditë (shih më sipër), kërkuesi u ndalua sipas grupit të dytë dhe të tretë të procedimeve penale. Urdhërarresti i referohej një shkrese nga Drejtoria e Policisë Tiranë, ku deklarohej "zbatimi i masës së sigurimit për arrest shtëpie nuk mund të garantohet plotësisht, për shkak të pozicionit gjeografik të shtëpisë së kërkuesit, sipërfaqes së madhe të shtëpisë, ekzistencës së më shumë se dy portave hyrëse dhe dalëse, si edhe për shkak të ekzistencës së një sërë ndërtesave të ndërtuara pranë dhe rreth shtëpisë".

D. Procedimet gjyqësore në lidhje me ligjshmërinë e ndalimit të kërkuesit, më 2 prill 2015

1. Procedimet përpara Gjykatës së Lartë

15. Më 2 prill 2015, prokurori i kërkoi Gjykatës së Lartë të njohë ndalimin e kërkuesit.

16. Më 3 prill 2015, Gjykata e Lartë vendosi se ndalimi i kërkuesit ishte i ligjshëm. Duke qenë se ai ishte akuzuar për shkelje të dënueshme me jo më pak se dy vjet burgim, ndalimi i tij ishte në përputhje me nenit 253 të KPP-së. Kishte prova të arsyeshme për të besuar se ekzistonte rreziku i arratisjes për shkak të veprave për të cilat ishte akuzuar. Kërkuesi ishte deputet, kishte mjete financiare dhe ekzistonte rreziku se ai mund të manipulonte grupin e provave ose t'i fshihej drejtësisë.

17. Në vijim, Gjykata e Lartë se masa e sigurisë së arrestit duhej të ushtrohej në lidhje me nenet 228–230 të KPP-së, dhe kjo do të sillte përmbushjen e tri kushteve: së pari, se ekzistonte dyshimi i arsyeshëm, mbështetur në të dhëna, se i pandehuri kishte kryer një krim; së dyti, se faktet që i atribuoheshin të pandehurit përbënin një vepër penale, e cila nuk ishte e parashkruar, sipas parashikimeve të ligjit penal; dhe së treti, se i pandehuri ishte penalisht përgjegjës për veprën penale të pretenduar. Sipas Gjykatës së Lartë, në rastin e kërkuesit, të tri kushtet ishin përmbushur në mënyrë kumulative. Në vijim, arrestimi i kërkuesit respektonte kriteret e parashikuara në nenin 229 të KPP-së, dhe po ashtu justifikohej nga nevoja për të parandaluar çdo ndërhyrje të kërkuesit në administrimin e drejtësisë, për shkak të pozicionit të tij publik, dhe nevojës për të parandaluar pasojat e mëtejshme të cilat shkaktoheshin nga vepra penale.

18. Në opinionin e tij kundërshtues, gjyqtari A.B. pohoi se rreziku për t'u arratisur nuk duhet të mbështetet në hamendësime, hipoteza, supozime apo mendime të dyta. Fakti se policia nuk mundi të siguronte arrestin në shtëpi të kërkuesit nuk duhej të ishte përdorur ndaj tij. Prokurori nuk përdori barrën e provës në lidhje me pretendimin se kërkuesi synonte ose do të përpiqej të arratisej. Dosja e çështjes nuk përmbante asnjë provë për rrezikun e arratisjes.

2. Procedimet përpara Gjykatës Kushtetuese

19. Më 26 maj 2015, kërkuesi apeloi në Gjykatën Kushtetuese. Ai u ankua se prokurori fillimisht duhej të kishte kërkuar autorizimin e Parlamentit për të ndërmarrë një hetim penal ndaj tij, përpara se të kërkonte autorizimin për arrestimin e tij. Në vijim, Parlamenti nuk kishte lëshuar asnjë autorizimin për arrestimin e tij në lidhje me akuzat sipas neneve 287 dhe 257/a të KP-së. Procedimet penale të ndërmarra ndaj tij në lidhje me pretendimin për një krim në Belgjikë kishin qenë në shkelje me Konventën Evropiane për Transferimin e Procedimeve në Çështjet Penale, sepse autoritetet belge nuk i kishin kërkuar autoriteteve shqiptare të ndërmerrnin procedime ndaj tij.

20. Më 6 korrik 2015, Gjykata Kushtetuese, e përbërë nga një panel prej tre gjyqtarësh pushoi apelin e kërkuesit. Ajo gjykonte se neni 73 § 2 i Kushtetutës, ndryshuar në vitin 2012, kërkonte autorizimin e Parlamentit për, midis të tjerash, arrestimin e një deputeti, duke qenë se autorizimi i Parlamentit për ndërmarrjen e një hetimi penal ishte shfuqizuar. Masat e sigurisë ndërmarrë ndaj kërkuesit nga Gjykata e Lartë vinin si përgjigje ndaj të gjithë procedimeve penale ndaj tij, duke përfshirë akuzat sipas neneve 257/a dhe 287 të KP-së.

3. Procedimet penale ndaj kërkuesit në Belgjikë

21. Më 19 shkurt 2015, Gjykata Penale Belge e Brabant Wallon vendosi të rihapte procedimet penale ndaj kërkuesit, dhe planifikoi një seancë dëgjimore për t'u mbajtur më 19 tetor 2015.

22. Më 15 korrik 2015, PP e Shqipërisë dha vendimin se ajo nuk kishte autoritetin për të shqyrtuar një kërkesë nga kërkuesi për të ndjekur seancën e datës 19 tetor 2015, në Belgjikë.

23. Më 4 shtator 2015, Gjykata Penale e Brabant Wallon i pezulloi procedimet *sine die*.

E. Ngjarje të reja të lidhura me çështjen

24. Më 25 shtator 2015, PP vendosi të zgjaste periudhën e hetimeve për tre muaj të tjerë, për shkak të dosjeve voluminoze të dërguara nga Belgjika, në kuadër të ndihmës ligjore të ndërsjellë, kompleksitetit të çështjes, nevojës për të marrë më shumë njerëz në pyetje etj. Më 29 shtator 2015, kërkuesi e kundërshtoi vendimin e PP së datës 25 shtator 2015, në Gjykatën e Lartë.

25. Më 2 tetor 2015, kërkuesi paraqiti kërkesën që "masa e sigurisë personale" e ndalimit të ndryshohej në arrest shtëpie. Më datë 12 tetor 2015, Gjykata e Lartë e kundërshtoi lutjen e kërkuesit. Ajo gjykonte se ekzistonte ende rreziku

për arratisje dhe rreziku që kërkuesi të manipulonte mbledhjen e provave.

26. Sipas dosjes së çështjes rezulton se kërkuesi e humbi mandatin e tij si deputet më 20 tetor 2015. Për këtë arsye, më 17 dhjetor 2015, Gjykata e Lartë, me kërkesën e PP, vendosi ta pushonte çështjen, duke nënvizuar se kompetenca për shqyrtimin e masës së sigurimit personal i takon gjykatës, e cila shqyrton themelin e çështjes.

27. Më 26 prill 2016, Gjykata e Rrethit Tiranë vendosi që kërkuesi duhej të qëndronte në arrest. Më 3 maj 2016, kërkuesi e kundërshtoi vendimin e Gjykatës së Rrethit Tiranë. Gjykata nuk është informuar për ndonjë rezultat të këtyre procedimeve.

II. LIGJI PËRKATËS I BRENDSHËM

A. Akuzat penale ndaj kërkuesit

28. Neni 78 i Kodit Penal ("KP") parashikon veprën e vrasjes me paramendim, e cila dënohet me pesëmbëdhjetë deri në njëzet e pesë vite burgim.

29. Neni 257/a i KP-së e konsideron shkelje veprimin e personave, të cilët janë nën detyrimin ligjor për të deklaruar pasurinë e tyre, or që refuzojnë ta bëjnë një deklarim të tillë, ose nuk mund ta bëjnë një gjë të tillë, japin një deklaratë të rreme ose fshihnin pasurinë. Vepra është e dënueshme me gjobë ose deri në tri vite burgim.

30. Neni 287 i KP-së parashikon veprën e pastrimit të produkteve të një vepre ose aktiviteti penal, një vepër e cila dënohet nga pesë deri në 10 vjet burgim.

31. Neni 305 i KP-së parashikon se kallëzimi i rremë i një krimi është i dënueshëm me një gjobë ose deri në pesë vjet burgim. Neni 305/a i KP-së parashikon se vepra e dhënies së një deklarate të rreme përpara një prokurori është e dënueshme me një gjobë ose deri në një vit burgim. Neni 312/a i KP-së parashikon se kërcënimi i një personi për marrjen, *inter alia*, e deklaratave të rreme, dëshmisë, një përkthimi ose raportin e një eksperti, dënohet nga një deri në 4 vite burgim.

B. Arrestimi i një deputeti

32. Neni 73 § 2 i Kushtetutës, i ndryshuar, parashikon se autorizimi i Parlamentit, midis të tjerash, kërkohet përpara se të urdhërohet arresti i një deputeti ose privimi i tij nga liria. Neni 141 i Kushtetutës parashikon se Gjykata e Lartë ka juridiksionin fillestar, në shqyrtimin e akuzave penale ndaj një deputeti. Neni 28 § 2 i Kushtetutës parashikon se cilido person, të cilit i është privuar liria, duhet, brenda dyzet e tetë orëve, të dërgohet përpara një gjyqtari, i cili do të vendosë për ligjshmërinë e arrestimit ose të ndalimit të tij.

33. Neni 289 § 1 i Kodit të Procedurës Penale ("KPP"), në periudhën konkrete, parashikonte se:

"Neni 289

Ndalimi për të vepruar

1. Arrestimi, lëshimi i masave të sigurimit personal, kërkimet, kontrolli i personit, identifikimi, përballja dhe përgjimi i bashkëbisedimeve ose i komunikimit të personit për të cilin kërkohet autorizim, nuk lejohet deri në lëshimin e autorizimit për procedim penal. Ai mund të merret në pyetje vetëm nëse ai bën një kërkesë për një gjë të tillë.".

C. Masat e sigurisë personale

34. Sipas nenit 228 § 1 të KPP-së, masa e sigurimit personal mund të jepet, nëse, sipas provave, ekziston dyshimi i arsyeshëm se një i akuzuar ka kryer një krim. Sipas nenit 228 § 2 të KPP-së, nuk vendoset asnjë masë sigurimi , kur ka arsye për shfajësim ose kur vepra penale ndalon së ekzistuari. Sipas nenit 228 § 3 të KPP-së, masat e sigurimit vendosen kur: a) ekzistojnë shkaqe të rëndësishme, të cilat vënë në rrezik marrjen ose vërtetësinë e provës; b) i pandehuri është larguar, ose ekziston rreziku që ai të largohet; c) kur për shkak të rrethanave të faktit dhe personalitetit të të pandehurit ka rrezik që ai të kryejë krime të rënda ose të të njëjtit lloj me atë për të cilin procedohet.

35. Sipas nenit 229 § 1 të KPP-së, në caktimin e masave të sigurimit, gjykata mban parasysh përshtatshmërinë e secilës prej tyre me shkallën e nevojave të sigurimit, që duhen marrë në rastin konkret. Sipas nenit 229/2 të KPP-së, gjykata duhet ët mbajë parasysh edhe peshën e veprës penale, kohëzgjatjen e saj, ndëshkimin e parashikuar, përsëritjen, si edhe rrethanat lehtësuese dhe shtrënguese.

36. Neni 230 § 1 i KPP-së parashikon se KPP-ja përcakton se arresti në burg mund të ushtrohet në rast se asnjë masë tjetër sigurimi nuk është e përshtatshme për shkak të rrezikshmërisë së veçantë të veprës dhe të pandehurit.

37. Sipas neni 232 të KPP-së, gjykata mund të urdhërojë, midis të tjerash, arrestin në shtëpi ose arrestimi i një të dyshuari në paraburgim si masë sigurimi.

38. Neni 253 § 1 i KPP-së parashikon se kur ka shkaqe të bazuara për të menduar se ka rrezik ikjeje, prokurori urdhëron ndalimin e personit që dyshohet për një krim, për të cilin ligji cakton dënimin me burgim jo më të ulët në maksimum se katër vjet.

39. Prokurori do të kërkojë njohjen e ligjshmërisë së arrestimit ose ndalimit të nj të dyshuari, në përputhje me nenin 258 të KPP-së. Sipas nenit 259 § 1 të KPP-së, seanca dëgjimore në lidhje me njohjen e ligjshmërisë së arrestit duhet të ndodhë në prani të prokurorit dhe avokatit të të dyshuarit. Gjykata dëgjon të dyja palët dhe shqyrton provat e paraqitur tek ajo (neni 259 § 2 i KPP-së). Nëse gjykata i vlerëson provat si të ligjshme, ajo e njeh atë. vendimi i gjykatës mund të apelohet në një gjykatë më të lartë (neni 259 § 3 i KPP-së).

D. Transferimi i procedimeve

40. Konventa Evropiane për Transferimin e Procedime në Çështjet Penale ("Konventa e Transferimit") hyri në fuqi për Shqipërinë, më 5 korrik 2000 dhe për Belgjikën, më 15 maj 1972. Sipas kësaj Konvente, çdo Palë mund t'i kërkojë Palës tjetër të ndërmarrë procedime kundër një të dyshuari në vend të saj (neni 6). Një kërkesë e tillë mund të bëhet: nëse i dyshuari është banues në shtetin dënues, ose nëse ai/ajo është shtetas i atij Shteti; nëse i dyshuari po i nënshtrohet ose do t'i nënshtrohet një dënimi, i cili përfshin privimin e lirisë në shtetin dënues; ose nëse po ndërmerren procedime për të njëjtat shkelje ose për shkelje të tjera ndaj të dyshuarit në Shtetin dënues (neni 8). Procedimet nuk mund të ndërmerren në Shtetin dënues, në rast se vepra, për të cilën janë kërkuar procedimet, nuk është një vepër në territorin e tij, dhe kur, nën këto rrethana, krimineli do t'i nënshtrohej sanksioneve sipas ligjit të tij, gjithashtu (neni 7).

41. Neni 6 i KP-së parashikon se ligji penal shqiptar zbatohet për një shtetas shqiptar, i cili ka kryer një vepër në territorin e një vendi tjetër, në rast se ajo vepër është e dënueshme sipas ligjit shqiptar dhe nëse një gjykatë e huaj nuk ka dhënë një vendim të formës së prerë.

42. Sipas aktit për marrëdhëniet juridiksionale (ligji nr. 10193, i datës 3 dhjetor 2009), një urdhërarresti ndërkombëtar transmetohet nga Interpol Tirana te Ministria e Drejtësisë, e cila e transmeton atë te PP (seksioni 38 § 1–3). Në rast se PP nuk procedon me ndalimin e të dyshuarit, ajo e hedh informacionin në urdhërarrest në regjistrin e njoftimeve për veprat penale, me qëllimin për të ndërmarrë procedime penale. Ministria e Drejtësisë njoftohet për atë vendim (seksioni 38 § 7).

LIGJI

I. SHKELJE E PRETENDUAR E NENIT 5 § 1 (c) TË KONVENTËS

43. Kërkuesi u ankua se arrestimi i tij, për grupin e tretë të procedimeve penale shkel nenin 5 § 1 (c) të Konventës, i cili parashikon si më poshtë:

"1. Çdokush ka të drejtën e lirisë e të sigurisë personale. Askujt nuk mund t'i hiqet liria, me përjashtim të rasteve që vijojnë dhe në përputhje me procedurën e parashikuar me ligj:

…

c) kur është arrestuar dhe paraburgosur për t'u çuar përpara autoritetit gjyqësor kompetent, kur ka arsye të besueshme për të dyshuar se ai ka kryer një vepër penale ose kur ka motive të arsyeshme për të besuar se është e nevojshme që të pengohet të kryejë një vepër penale ose të largohet pas kryerjes së saj [.]"

44. Qeveria e kundërshtoi atë.

A. Pranueshmëria

45. Qeveria parashtroi se ankesat e kërkuesit në lidhje me rezultatin e çështjes, dhe se duke paraqitur kërkesën në Gjykatë, ai e konsideronte Gjykatën si një gjykatë e shkallës së katërt. Gjithashtu, Qeveria parashtroi se kërkuesi nuk kishte statusin e viktimës dhe se ankesa e tij duhet të konsiderohet si abuzim ndaj procesit. Së fundmi, Qeveria parashtroi se ankesa e kërkuesit nuk kishte asnjë cilësi të themelit, dhe për këtë arsye, Gjykata duhet ta rrëzojë atë si të paprovuar dhe dukshëm të pabazuar në fakte.

46. Kërkuesi i kundërshtoi vërejtjet e Qeverisë dhe parashtroi se ankesa e tij ishte e pranueshme.

47. Gjykata vëren se kërkuesi u arrestua më 26 mars 2015, pas dhënies së autorizimit nga Parlamenti në lidhje me grupin e parë të procedimeve kundër tij. Në vijim, Gjykata vëren se autorizimi i Parlamentit është kërkuar edhe në kuadër të grupit të dytë të procedimeve penale dhe është lëshuar më 2 prill 2015, dhe se më 1 prill 2015, prokuroria vendosi të bashkonte grupin e tretë të procedimeve penale me grupin e dytë të procedimeve penale ndaj kërkuesit. Sipas parashtrimeve të palëve, Gjykata konstaton se ankesa e kërkuesit ngrinte probleme serioze në lidhje me faktin dhe ligjin për sa i përket ligjshmërisë së arrestimit të kërkuesit, në lidhje me

grupin e tretë të procedimeve penale sipas Konventës, përcaktimi i së cilës kërkon një shqyrtim të themelit. Për arsyet e parashtruara më poshtë, Gjykata konstaton se kërkesa për grupin e tretë të procedimeve penale nuk është dukshëm e pambështetur në fakte, sipas nenit 35 §§ 3 (a) të Konventës. Në vijim, ajo vëren se kërkesa nuk është e papranueshme për ndonjë shkak tjetër. Për këtë arsye, ajo duhet të deklarohet e pranueshme.

B. Themeli

1. Parashtrimet e palëve

48. Kërkuesi pretendonte se arrestimi i tij për akuzat mbështetur në nenet 257/a dhe 287 të KP-së, kishte qenë i paligjshëm. Në përputhje me nenin 73 § 2 të Kushtetutës, autorizimi i Parlamentit ishte i nevojshëm, përpara se të urdhërohej arrestimi i tij. Duke bashkuar grupin e dytë dhe të tretë të procedimeve, PP dhe gjykatat vendase kishin ndërmarrë rolin e Parlamentit. Duke bërë një gjë të tillë, ata kishin vepruar në shkelje të dispozitave kushtetuese.

49. Në vijim, kërkuesi deklaroi se PP nuk kishte kërkuar kurrë autorizimin e Parlamentit për arrestimin e tij në lidhje me akuzat sipas neneve 257/a dhe 287 të Kodit Penal.

50. Kërkuesi pretendonte se vendimet e gjykatës vendase, të cilat njihnin arrestimin e tij kishin qenë arbitrare. As Gjykata e Lartë dhe as Gjykata Kushtetuese nuk kishin identifikuar faktin se ai ishte arrestuar pa autorizimin paraprak të Parlamentit. Prokurori nuk kishte mundur të provonte se kishte pasur në të vërtetë një rrezik për arratisje, dhe duke deklaruar se zbatimi i masës arrest shtëpie "nuk mund të sigurohej plotësisht" nuk kishte qenë mjaftueshëm.

51. Qeveria parashtroi se, në përputhje me Kushtetutën, ndryshuar në vitin 2012, Parlamentit nuk i ishte bërë asnjë kërkesë për të lëshuar autorizimin për PP, në mënyrë që të ndërmerrte procedime penale ndaj deputetëve. Një autorizim i tillë paraprak kërkohej, *inter alia*, vetëm për arrestimin ose ndalimin e deputetëve. Në vijim, Qeveria deklaroi se PP kishte vepruar në përputhje me nenin 5 § 1 (c) të Konventës. Arrestimi i kërkuesit kishte qenë i ligjshëm, duke marrë parasysh faktin se kishte ekzistuar një dyshim i arsyeshëm për rrezikun e arratisjes dhe se kërkuesi ishte akuzuar për vepra penale të dënueshme me të paktën dy vite burgim. Dyshimi i arsyeshëm ishte mbështetur me të dhëna. Në përfundim, sipas Qeverisë, arrestimi i kërkuesit kishte qenë në përputhje të plotë me nenin 229 të KPP-së dhe me nenin 5 § 1 (c) të Konventës.

2. Vlerësimi i Gjykatës

a) Parime të përgjithshme

52. Gjykata përsërit se neni 5 § 1 i Konventës përmban një listë shteruese arsyesh të lejueshme për privimin nga liria. Asnjë privim nga liria nuk është i ligjshëm në rast se nuk përfshihet në një nga shkaqet e parashikuara në nënparagrafët "a" deri në "f" të nenit 5 § 1 (shih për shembull, *Mitrović kundër Serbisë*, nr. 52142/12, § 41, 21 mars 2017).

53. Gjykata përsërit se autoritetet duhet të respektojnë kërkesat e parashtruara në ligjin e brendshëm, gjatë procedimeve në lidhje me arrestin (shih *Grori kundër Shqipërisë*, nr. 25336/04, § 149, 7 korrik 2009). Duke qenë se i takon autoriteteve vendase, më konkretisht gjykatave, që të interpretojnë dhe zbatojnë ligjin e brendshëm, përderisa mosrespektimi i ligjit të brendshëm passjellë një shkelje të Konventës sipas nenit 5 § 1, atëherë, Gjykata mund dhe duhet të ushtrojë një autoritet të caktuar për të shqyrtuar një pajtim të tillë (shih, për shembull *M.S. kundër Kroacisë* (nr. 2), nr. 75450/12, § 141, 19 shkurt 2015).

b) Zbatimi i parimeve të përgjithshme të çështjes konkrete

54. Gjykata është e mendimit se problemi qendror në çështjen në fjalë është nëse arrestimi i kërkuesit në lidhje me grupin e tretë të procedimeve penale ishte "i ligjshëm" sipas interpretimit të nenit 5 § 1, duke përfshirë faktin nëse është zbatuar "në përputhje me një procedurë të parashikuar nga ligji". Gjykata përsërit se Konventa i referohet kryesisht ligjit vendas, por gjithashtu ajo kërkon që çdo masë e cila e privon individin nga liria e tij të jetë në pajtim me qëllimin e nenit 5, më konkretisht të mbrojë individin nga arbitrariteti (shih, për shembull, *Lukanov kundër Bullgarisë*, 20 mars 1997, § 41, raportet e gjykimeve dhe vendimeve 1997-II, dhe *Creangă kundër Rumanisë* [DHM], nr. 29226/03, *Creangă* 84, 23 shkurt 2012).

55. Duke iu rikthyer çështjes në fjalë, Gjykata vëren se kërkuesi u arrestua dhe u vendos në paraburgim më 26 mars 2015, pas autorizimit të Parlamentit dhënë në lidhje me grupin e parë të procedimeve kundër tij. Gjithashtu, Parlamenti dha autorizimin për arrestimin e kërkuesit në lidhje me grupin e dytë të procedimeve, më 2 prill 2015.

Gjykata vëren se kërkuesit iu privua liria më 26 mars 2015, sepse autorizimi i Parlamentit dhënë me qëllimin për të urdhëruar arrestimin e kërkuesit nuk përmendte akuzat sipas nenit 257/a dhe 287 të KP-së. Në të vërtetë, KPP-ja ndërmori procedime penale ndaj kërkuesit në lidhje me grupin e tretë të procedimeve më 1 prill 2015, dhe në të njëjtën ditë, vendosi të bashkonte grupin e procedimeve me grupin e dytë të procedimeve ndaj kërkuesit. Vendimi i Parlamentit për të dhënë autorizimin për arrestimin e kërkuesit u mor mbështetur në atë kërkesë. Nën këto rrethana, Gjykata pranon se Parlamenti mund të mos jetë informuar se ai u thirr për të vendosur edhe në lidhje me grupin e tretë të procedimeve penale, përveç akuzave, sipas nenit 78/1 dhe 25 të KP-së, bë grupin e dytë të procedimeve penale. Megjithatë, Gjykata vëren se edhe pse Parlamenti, në fakt, nuk e dha autorizimin për arrestimin e kërkuesit në lidhje me grupin e tretë të procedimeve, privimi i lirisë së tij gjithsesi ishte i ligjshëm në kuadrin e procedimeve të para dhe të dyta penale. Për këtë arsye, edhe pse autoritetet nuk i kërkuan specifikisht autorizimin e Parlamentit për arrestim, në lidhje me grupin e tretë të procedimeve, ky fakt nuk e bënte arrestimin e kërkuesit të paligjshëm, duke qenë se e gjithë periudha e arrestimit ishte "arrestim i ligjshëm" sipas grupit të parë dhe të dytë të procedimeve, për të cilat Parlamenti kishte dhënë autorizimin e tij (shih, *mutatis mutandis*, *Borisenko kundër Ukrainës*, nr. 25725/02, § 44, 12 janar 2012, dhe *Porowski kundër Polonisë*, nr. 34458/03, §§ 104–106, 21 mars 2017).

56. Në këtë mënyrë, në çështjen konkrete është shkelur neni 5 § 1 i Konventës.

PËR KËTO ARSYE, GJYKATA, NË MËNYRË UNANIME,

1. *E shpall* kërkesën të pranueshme;

2. *Gjykon* se nuk ka pasur shkelje të nenit 5 § 1 të Konventës.

Hartuar në anglisht dhe njoftuar me shkrim, më datë 18 shtator 2018, bazuar në Rregullin 77 §§ 2 dhe 3 të Rregullores së Gjykatës.

Robert Spano	**Stanley Naismith**
KRYETAR	KRYESEKRETAR

VENDIM
Nr. 245, datë 26.11.2018

MBI LICENCIMIN E SHOQËRISË "ReNRGY TRADING GROUP" SHPK NË VEPRIMTARINË E FURNIZIMIT TË ENERGJISË ELEKTRIKE

Në mbështetje të nenit 16, nenit 37, pika 2, germa "ç" dhe nenit 39, pika 4 të ligjit nr. 43/2015 "Për sektorin e energjisë elektrike", i ndryshuar, si dhe në zbatim të nenit 4, pika 1, germa "d"; nenit 5, pika 1, germa "d", nenit 13, të "Rregullores për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike", të miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s, nr. 109, datë 29.6.2016 dhe nenit 15 të "Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s", miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 96, datë 17.6.2016; Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 26.11.2018, mbasi shqyrtoi relacionin e përgatitur nga Drejtoria e Licencimit dhe Monitorimit të Tregut, për licencimin e shoqërisë "ReNRGY Trading Group" sh.p.k., në veprimtarinë e furnizimit të energjisë elektrike,

konstatoi se:

- Shoqëria "ReNRGY Trading Group" sh.p.k., me shkresën e protokolluar në ERE me nr. 684 prot., datë 23.10.2018, ka paraqitur kërkesën për licencim në veprimtarinë e furnizimit të energjisë elektrike.

- Bordi i ERE-s, me vendimin nr. 240, datë 2.11.2018, filloi procedurën për licencimin e shoqërisë "ReNRGY Trading Group" sh.p.k., në veprimtarinë e furnizimit të energjisë elektrike.

-Në vijim të kësaj vendimmarrje, ERE me shkresën me nr. 55/65 prot., datë 2.11.2018 ka bërë njoftimi në median e shkruar për fillimin e kësaj procedure dhe me shkresën nr. 684/1 prot., datë 6.11.2018, ERE ka përcjellë pranë subjektit njoftimin e vendimit të fillimit të procedurës për licencimin e shoqërisë "ReNRGY Trading Group" sh.p.k., në veprimtarinë e furnizimit me energji elektrike për një afat 5-vjeçar.

- Në përfundim të afatit të përcaktuar në nenin 10, pika 11, "Rregullores për procedurat e licencimit, modifikimit, transferimit të plotë/të pjesshëm dhe rinovimit të licencave në sektorin e energjisë elektrike", nuk rezultoi të ketë ndonjë

vërejtje apo ankesë nga palët e treta, lidhur me këtë aplikim.

- Aplikimi i shoqërisë "ReNRGY Trading Group" sh.p.k., plotëson pjesërisht kërkesat e parashikuara nga ERE në "Rregulloren për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike" si më poshtë:

- Formati i aplikimit (neni 9, pika 1). Plotësuar në mënyrë korrekte.

- Dokumentacionin juridik, administrativ dhe pronësor (neni 9, pika 2), plotësuar pjesërisht.

Germa "e" e këtij neni pa plotësuar tërësisht pasi subjekti ka përcjellë në ERE strukturën organizative që ka planifikuar të ngrejë dhe ka deklaruar se ka iniciuar procesin e rekrutimit dhe të përzgjedhjes së stafit drejtues dhe organizativ dhe planifikon të përfundojë këtë proces brenda 1 muaji nga marrja e licencës në ERE për kryerjen e veprimtarisë së furnizimit të energjisë elektrike.

- Dokumentacionin financiar dhe fiskal (neni 9, pika 3). Plotësuar në mënyrë korrekte.

- Dokumentacioni teknik për aktivitetin furnizimit të energjisë elektrike (neni 9, pikat 4.7 dhe 4.7.1). Plotësuar pjesërisht.

Pika 4.7, germa "e" pa plotësuar tërësisht pasi subjekti ka deklaruar në ERE, se do të instalojë një sistem të integruar të përshtatur nga dy ofrues të platformave për sistemet e menaxhimit të furnizimit me energji elektrike, sikurse janë Allegro dhe Unicorn.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s,

VENDOSI:

1. Të licencojë shoqërinë "ReNRGY Trading Group" sh.p.k., në veprimtarinë e furnizimit të energjisë elektrike, për një afat 5-vjeçar (pesëvjeçar).

2. Shoqëria brenda 3 muajve nga marrja dijeni e këtij vendimi, të depozitojë në ERE strukturën e ndërtimit të shoqërisë.

3. Shoqëria përpara se të fillojë operimin në veprimtarinë e furnizimit të energjisë elektrike të njoftojë ERE-n mbi implementimin e sistemit të platformës IT që do të përdorë.

4. Në rastin e mospërmbushjes së këtyre kushteve nga ana e subjektit, ERE rezervon të drejtën e rishikimit të këtij vendimi.

5. Drejtoria e Licencimit dhe Monitorimit të Tregut të njoftojë aplikuesin për vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim mund të ankimohet në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga botimi në Fletoren Zyrtare.

KRYETARI
Petrit Ahmeti

VENDIM
Nr. 248, datë 11.12.2018

MBI MIRATIMIN E KONTRATËS NR. 116, DATË 20.11.2018 "PËR SHËRBIMIN E TRANSMETIMIT TË GAZIT NATYROR TË LIDHUR NDËRMJET SHOQËRISË 'ALBGAZ' SHA DHE SHOQËRISË 'ALBPETROL' SHA, PËR PERIUDHËN 1.1.2018–31.12.2018"

Në mbështetje të nenit 16 të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", i ndryshuar; nenit 35 dhe nenit 36, të ligjit nr. 102/2015 "Për sektorin e gazit natyror", VKM-së nr. 848, datë 7.12 2016 "Për krijimin e shoqërisë ALBGAZ sh.a." dhe përcaktimin e autoritetit publik që përfaqëson shtetin si pronar të aksioneve të shoqërive: "ALBGAZ" sh.a. dhe "ALBPETROL" sh.a.", si dhe nenit 15 të "Rregullave të organizimit, funksionimit dhe procedurave të ERE-s", miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s, nr. 96, datë 17.6.2016, Bordi i ERE-s në mbledhjen e tij të datës 11.12.2018, mbasi shqyrtoi relacionin e Drejtorisë së Licencimit dhe Monitorimit të Tregut, për miratimin e Kontratës për shërbimin e transmetimit të gazit natyror të lidhur ndërmjet shoqërisë "ALBGAZ" sh.a. dhe shoqërisë "ALBPETROL" sh.a., me nr. 116, datë 20.11.2018,

konstatoi se:

- Shoqëria "ALBGAZ" sh.a., me shkresën nr. 116/1 prot., datë 15.10.2018, protokolluar në ERE me nr. 392/3 prot., datë 16.10.2018, ka kërkuar miratimin e kontratës me nr. 116 prot., datë 2.10.2018, të lidhur ndërmjet shoqërisë "ALBPETROL" sha dhe "ALBGAZ" sh.a., për shërbimin e transmetimit të gazit natyror, për një afat njëvjeçar duke filluar nga data 1.1.2018–31.12.2018.

- Bordi i ERE-s, me vendimin nr. 229, datë 26.10.2018, ka filluar procedurën, për miratimin e Kontratës nr. 116, datë 2.10.2018 "Për shërbimin e

transmetimit të gazit natyror të lidhur ndërmjet shoqërisë ALBGAZ sh.a. dhe shoqërisë ALBPETROL sh.a.", për periudhën 1.1.2018–31.12.2018.

- Enti Rregullator i Energjisë me shkresën nr. 55/63 prot., datë 26.10.2018, ka bërë publikimin në median e shkruar dhe në përfundim të afatit, nuk rezulton të ketë pasur komente apo objeksione nga palët e interesit lidhur me këtë procedurë.

- Me shkresën nr. 392/4 prot., datë 31.10.2018, është njoftuar subjekti për vendimin e Bordit të ERE-s, mbi fillimin e kësaj procedure, si dhe i është kërkuar "ALBGAZ" sh.a. të bëjë në kontratë saktësimet si më poshtë:

- Në nenin 5, pika 5.1, të hiqen fjalët "palët bien dakord se çmimi i shërbimit të transmetimit..." pasi çmimi është i vendosur nga ERE me vendimin nr. 97, datë 23.4.2018, 28 lekë/m^3 dhe për rrjedhojë, nuk është çmim i dakordësuar ndërmjet palëve, por është detyrues për palët.

- Në nenin 17, pika 17.1 në fund të paragrafit: "Të gjitha kushtet e kësaj kontrate konsiderohen thelbësore dhe mund të shtohen dhe/ose ndryshohen nëse vullneti i të dyja palëve është shprehur paraprakisht me shkrim" të shtohen fjalët: "të miratuar nga Bordi i ERE-s".

- Të evidentohet dhe të plotësohet nga ana e ALBGAZ sh.a. sasia e gazit të parashikuar për t'u livruar, për periudhën e kontratës nga data 1.1.2018 deri më 31.12.2018.

- Në vijim të sa më sipër, shoqëria "ALBGAZ" sh.a., me shkresën nr. 116/2 prot., datë 20.11.2018, dhe e protokolluar në ERE me nr. 392/5, datë 20.11.2018, ka përcjellë bashkëlidhur kontratën me saktësimet e kërkuara nga ana e ERE-s. Në lidhje me kërkesën e tretë të shkresës së ERE-s nr. 392/4 prot., datë 31.10.2018, shoqëria "ALBGAZ" sh.a., ka reflektuar në kontratë në nenin 12, pika 12.4 sasinë e parashikuar për t'u livruar nga prodhuesi "ALBPETROL" sh.a. dhe transmetuar nga "ALBGAZ" sh.a., në sasinë 2.642.000 (dy milionë e gjashtëqind e dyzet e dy mijë Nm^3 në muaj për periudhën 1.1.2018–31.12.2018).

- Objekti i kontratës midis shoqërive "ALBGAZ" sh.a. dhe "ALBPETROL" sh.a. është transmetimi i gazit natyror nga Shoqëria "ALBGAZ" sh.a., kundrejt një tarife transmetimi për llogari të shoqërisë "ALBPETROL" sh.a.

- Kjo kontratë rregullon të gjithë marrëdhënien e shërbimit të transmetimit të gazit natyror ndërmjet palëve duke përfshirë, por pa u kufizuar edhe programin, normimin, lëvrimin dhe pranimin e gazit natyror për periudhën kohore të përcaktuar në kontratë, me çmime të rregulluara nga ERE, në zbatim të vendimit të Bordit të ERE-s nr. 97, datë 23.4.2018 "Mbi miratimin e tarifës së transmetimit të gazit natyror nga shoqëria "ALBGAZ" sh.a., për vitin 2018.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Të miratojë Kontratën nr. 116, datë 20.11.2018, "Për shërbimin e transmetimit të gazit natyror të lidhur ndërmjet shoqërisë "ALBGAZ" sh.a. dhe shoqërisë "ALBPETROL" sh.a., për periudhën 1.1.2018–31.12.2018" (bashkëlidhur).

2. Drejtoria e Licencimit dhe e Monitorimit të Tregut të njoftojë shoqëritë "ALBGAZ" sh.a. dhe "ALBPETROL" sh.a., për vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim mund të ankimohet në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 45 ditëve kalendarike nga botimi në Fletoren Zyrtare.

KRYETARI
Petrit Ahmeti

albgaz

Albpetrol

Nr. Prot 116 Datë 01/10/2018

Nr. Prot 945 Datë 10/10/2018

KONTRATË PËR SHËRBIMIN E TRANSMETIMIT TE GAZIT NATYROR NDËRMJET SHOQËRIVE ALBPETROL SH.A. DHE ALBGAZ SH.A

E lidhur sot me datë 02/10/2018, ndërmjet:

1. **Shoqërisë ALBPETROL Sh.a.**, me seli në adresën "Rruga Nacionale Fier - Patos", km 7, Fier, me nr. NIPT **J82916500U**, e perfaqësuar nga Z. Kastriot Bejtaj , në cilësinë e **Administratorit** të shoqërisë **Albpetrol Sh.a.**, këtu e më poshtë do të quhet **"Prodhuesi"**, dhe

2. **Shoqërisë ALBGAZ Sh.a.**, me seli në Bulevardin "Zhan D'Ark" Nr.3, pas Ministrisë për Evropën dhe Punët e Jashtme, Njësia Administrative Nr.2, Tirane, me nr. NIPT **L71306034U**, përfaqësuar nga Z. Arber Avrami, në cilësinë e **Administratorit** të shoqërisë **Albgaz Sh.a.**, këtu e më poshtë do të quhet **"Operatori"**, bashkarisht referuar si **"Palët"**.

Meqënëse:

(A) Shoqëria Albeptrol Sh.a, në cilësinë e prodhuesit, është një shoqëri tregtare që zotëron të drejta kërkimi, prodhimi dhe tregtimi të hidrokarbureve (përfshirë dhe gazin natyror) në Shqipëri.

(B) Shoqëria Albgaz Sh.a, në cilësinë e Transmetuesit funksionon si operator i kombinuar i gazit natyror dhe është certifikuar me vendim nr. 179, datë 08.11.2017 dhe licensuar si i tillë me vendim nr. 188, date 10.11.2017 nga Enti Rregullator i Energjisë (ERE).

Atëherë, palët bien dakord të lidhin këtë Kontratë me termat dhe kushtet e mëposhtme:

Neni 1
Baza ligjore

Kjo kontratë lidhet në bazë te Kodit Civil të Republikës së Shqipërisë, të ligjit nr. 9901, datë 01.04.2008 *"Për Tregtaret dhe Shoqëritë Tregtare"*, të ndryshuar, ligjit nr.7582, datë 13.07.1992 *"Për Ndërmarrjet Shtetërore"*, të ndryshuar, ligjit nr.102/2015, *"Për Sektorin e Gazit Natyror"*, ligjit nr. 8450, dt.24.02.1999, *"Për perpunimin, transportin dhe tregtimin e naftes dhe gazit dhe të nenprodukteve të tyre"*, të ndryshuar, Vendimin nr.848, datë 07.12.2016, *"Për krijimin e Shoqërisë "Albgaz" Sh.a. dhe përcaktimin e autoritetit publik që përfaqëson shtetin si pronar të aksioneve të shoqërive "Albpetrol" Sh.a. dhe "Albgaz" Sh.a."*, të ndryshuar, ku Këshilli i Ministrave ka miratuar krijimin e autoritetit publik që është përgjegjës për trasmetimin, shpërndarjen dhe depozitimin e gazit natyror në Republikën e Shqipërisë, Vendimin nr.97 datë 23.04.2018 të E.R.E. *"Mbi miratimin e tarifës së transmetimit të Gazit Natyror nga Shoqëria Albgaz Sh.a., për vitin 2018"*, si dhe akteve nënligjore të dala në zbatim të tyre.

1

albgaz Albpetrol

Neni 2
Përkufizime dhe interpretime

2.1 Përkufizime:

Në këtë Kontratë, duke përfshirë edhe Anekset, me perjashtim të rastit kur konteksti e kërkon ndryshe termat e përdorur në ketë Kontrate dhe anekset e saj do të kenë të njejtin kuptim me përkufizimet e Ligjit nr. 102/2015, "Per Sektorin e Gazit Natyror" si dhe akteve nënligjore të dala në zbatim te tij.

2.2 Interpretime:

2.2.1 Fjalët që tregojnë njëjesin do të përfshijnë shumësin dhe anasjelltas;
2.2.2 Të gjitha afatet e cituara në këtë kontratë janë kalendarike;
2.2.3 Titujt e neneve nuk do të ndikojnë në interpretimin e përmbajtjes së tyre;
2.2.4 Referenca në "ligj" do të përfshije gjithë amendamentet, modifikimet ose ligjet zëvendesuese, të bëra para apo pas datës së kësaj Kontrate dhe gjithë aktet nënligjore të dala në zbatim dhe janë në përputhje me nje ligj të tillë;
2.2.5 Referencat për një Palë është një referencë për një Palë të kësaj Kontrate;
2.2.6 Referencat për Nenet dhe Anekset janë referenca në Nenet dhe Anekset e kesaj Kontrate; përveç kur në mënyrë specifike shprehet ndryshe;
2.2.7 Çdo kusht ose formulim i Kontratës, që mund të sjellë paqartësi do të interpretohet në kontekstin e tërësisë së Kontratës dhe në këndveshtrimin e qëllimit për të cilin është lidhur kjo kontratë nga palët,
2.2.8 Për të gjitha çeshtjet që nuk përcaktohen shprehimisht në këtë kontratë, aplikohen parashikimet e Ligjit nr. 102/2015, "Për Sektorin e Gazit Natyror" si dhe akteve nënligjore të dala në zbatim të tij dhe si dhe ato te parashikuara ne Kodin e Rrjetit të Transmetimit të miratuar nga ERE.

Neni 3
Qëllimi i kontratës

Objekti i kësaj kontrate është transmetimi i gazit natyror nga Shoqëria Albgaz Sh.a. përkundrejt një tarife transmetimi, për llogari të Shoqërisë Albpetrol Sh.a. Shoqëria Albpetrol Sh.a. kryen aktivitetin e prodhimit dhe shitjes së gazit natyror, ndërsa Shoqëria Albgaz Sh.a. realizon trasmetimin e gazit natyror me anë të linjave të veta. Kjo Kontratë rregullon çmimin, kushtet dhe afatet për realizimin e këtij bashkëpunimi midis prodhuesit dhe Operatorit.
Kjo Kontrate rregullon të gjithë marrëdhënien e shërbimit të transmetimit të gazit natyror ndërmjet Palëve duke përfshirë, por jo duke u kufizuar, edhe programimin, nominimin, lëvrimin dhe pranimin e gazit natyror për periudhën kohore **01.01.2018 - 31.12.2018**.

2

albgaz Albpetrol

Neni 4
Afati i kontratës

Kjo kontratë lidhet për një afat 1 (një) vjeçar, duke filluar nga data 01.01.2018, që është dhe data e hyrjes në fuqi të kësaj kontrate (data efektive). Kjo kontratë mund të zgjidhet përpara afatit me një njoftim paraprak me shkrim nga secila palë 2 (dy) muaj përpara datës së përfundimit të afatit të saj, si dhe në çdo rast tjetër që parashikohet në këtë Kontratë.

Neni 5
Tarifa e Shërbimit

5.1 Për transmetimin e gazit natyror tarifa do të jetë 28 (njëzet e tetë) lekë/m3 pa TVSH në bazë të Vendimit te ERE-s nr.97 date 23.04.2018.

5.2 Tarifa e mësiperme do të jetë e pandryshueshme me përjashtim kur ndryshimi i saj bëhet me vendim te ERE-s.

Neni 6
Faturimi dhe mënyra e pagesës

6.1 Operatori do të dergojë faturën tatimore të sherbimit të adresa e Prodhuesit Brenda 5 (pese) ditëve nga data e leximit përfundimtar mujor. Fatura tatimore duhet të përmbaj: tarifën mujore të muajit për të cilën lëshohet; mënyrën e përllogaritjes së tarifës duke përcaktuar sasinë e gazit të transmetuar dhe tarifën e aplikuar si dhe çdo element tjetër në përputhje me ligjin nr.92/2014 "*Per tatimin mbi vlerën e shtuar në Republikën e Shqipërisë*" të ndryshuar, dhe aktet nënligjore të dala në zbatim të tij. Bashkëngjitur faturës mujore duhet të jenë proçesverbalet e mbajtura nga palët për leximin e sistemeve përkatëse të matjes mbi bazën e të cilave është përllogaritur sasia e gazit natyror.

6.2 Diferenca e krijuar sipas pikës 10.5 te nenit 10 do të zbritet nga fatura e shërbimit të transmetimit që përpilohet nga Operatori.

6.3 Prodhuesi do të kryejë pagesën në llogarinë bankare të Operatorit Albgaz Sh.a, sipas vlerës përkatëse të faturës në përputhje me dispozitat e legjislacionit në fuqi.

6.4 Për çdo ditë vonesë Prodhuesi duhet t'i paguajë Operatorit kamatvonesë në perputhje me dispozitat e Ligjit nr.48/2014 "*Për pagesat e vonuara në detyrimet kontraktore e tregtare*", i ndryshuar.

Llogaria bankare e Operatorit është: AL65212210390000000000884510.
Llogaria bankare e prodhuesit është: _____

3

albgaz Albpetrol

Neni 7

Pikat e Lëvrimit të Gazit Natyror nga Operatori

7.1 Sasia e gazit shoqërues ose natyror do të lëvrohet nga Prodhuesi Albpetrol tek Operatori në pikat e lëvrimit në vendburimet prodhuese referuar infrastrukturës aktuale te Transmetim të gazit, si më poshte:

1. Cakran, Poligoni i matjes së gazit në Stacionin e Kompresorëve Drenovë

7.2 Sasia e gazit, pas transmetimit, do të levrohet nga Operatori tek Prodhuesi (Q.A.SH.N.G Patos) në pikat e lëvrimit si më poshte:

1. Poligoni i matjes pranë furrave për Dekantimin Kash.
2. Poligoni i matjes pranë furrave për Dekantimin Visoke
3. Stacioni i gazit Balish për Dekantimin Konsumatoret Privat- Ballsh.
4. Stacionin i gazit Fier, për Konsumatoret Privat-Fier

Neni 8
Sasia, Presioni i Lëvrimit dhe Cilësia

8.1 Sasia e gazit natyror e cila lëvrohet nga Prodhuesi tek Operatori është sasia e matur nga pajisjet matëse të instaluara në pikën me të afërt teknike të lëvrimit të gazit natyror (grykë të pusit).

8.2 Sasitë e gazit natyror do të levrohen nga Prodhuesi tek Operatori në piken e lëvrimit, sipas standarteve teknike si më poshtë:

1. Për Cakran, presioni P_{min} = 4 (kater) bar; P_{max}= 15 (pesëmbëdhjetë)

Neni 9
Matja

9.1 Sistemi i matjes në pikat e lëvrimit (stacione grumbullimi) do të instalohet nga Prodhuesi ndërsa sistemi i matjes në pikat e lëvrimit sipas nenit 7.2 do të instalohet nga Operatori, dhe do të bashkëvulosen nga të dyja palët gjatë fazës së instalimit.

9.2 Sistemi i matjes i cili do të instalohet në pikat e lëvrimit duhet të jetë sipas standarteve teknike të aprovuara dhe të kalibruara nga Drejtoria e Pergjithshme e Metrologjisë.

9.3 Nëse Operatori ose prodhuesi dëshirojnë të inspektojnë, testojnë ose kalibrojnë pajisjet matëse, ata duhet tja kërkojnë këtë palës tjetër nëpermjet një njoftimi me shkrim, per të kryer një inspektim të përbashkët, testim apo kalibrim të pajisjeve matëse të instaluara në pikat e lëvrimit.

9.4 Nëse raportet e testimit ose kalibrimit tregojnë gabime në matje për pajisjet matëse, atehere leximi aktual i matjeve i regjistruar gjatë periudhës së testimit apo kalibrimit do të korrigjohet, duke e ulur ose rritur, sipas rastit, në masën e shkallës së gabimit në matje të treguar në raportin e testimit apo kalibrimit të dakortësuara nga të dy palët.

9.5 Operatori është i detyruar t'i mundësojnë pa pagesë në çdo kohë Prodhuesit lexmin e aparateve matëse të gazit. Instalimi, mirëmbajtja dhe verifikimi i saktësisë

4

albgaz Albpetrol

së matësit bëhen nga Operatori me shpenzimet e tij. Matësit e gazit duhet të jenë në përputhje me legjislacionin për instrumentet matëse.

9.6 Te gjitha pajisjet matëse të përdorura për të nxjerrë të dhëna për sasinë e gazit për përllogaritjet e faturës në përpruthje me këtë kontratë do të vulosen nga të dyja palët dhe vulat nuk do të thyhen me perrjashtim kur palët bashkarisht bien dakort për këtë proçes si pasojë e një nevoje për të testuar pajisjet matëse ose kur palët kanë dyshime mbi saktesinë e matjes.

Neni 10
Leximi dhe Faturimi

10.1 Secila nga Palët ka të drejtë në çdo kohë te kryejë leximin e sistemit të matjes në pikat e levrimit duke njoftuar Palën tjetër të paktën 3 ditë përpara, për ditën, orën dhe përfaqesuesit e saj në mënyrë që të bëhet leximi në praninë e përfaqësuesve të secilës Palë.

10.2 Të dhënat e sistemit të matjes do të pasqyrohen në një proçesverbal të nënshkruar nga përfaqesuesit e të dyja palëve.

10.3 Nëse njëra nga Palët mungon gjatë leximit të përbashkët, pala tjetër mund të regjistrojë leximin e matësit dhe t'i njoftojë palës në mungesë, brënda orës 12.00 të ditës pasardhëse, leximin e regjistruar.

10.4 Leximi që do të konsiderohet për efekt të faturimit do të jetë leximi i realizuar në ditën e fundit të muajit.

10.5 Nëse do të konstatohet diferencë midis sasisë së lëvruar sipas pikës 7.1 të nenit 7 dhe sasisë së transmetuar sipas pikës 7.2 të nenit 7, kjo diferencë do të merret përsipër nga Operatori.

Neni 11
Periudha tranzitore

Palët bien dakort që deri në instalimin e sistemit të matjes ekziston një periudhë tranzitore e cila e bën të pamundur zbatimin e Nenit 9 dhe 10 të kësaj kontrate. Për pasojë gjatë periudhës tranzitore do të merret e mirëqene dhe e dakortësuar se:

a) Sasia e lëvruar nga Prodhuesi tek Operatori do të konsiderohet sasia mujore e prodhuar nga vendburimi.

b) Sasia që do ti faturohet Prodhuesit nga Operatori gjatë fazës tranzitore është sasia e matur në pikat e lëvrimit të gazit nga Operatori sipas nenit 7.2 here/shumëzuar çmimin e transmetimit.

Neni 12
Planifikim dhe Ndërprerja e Lëvrimit

12.1 Prodhuesi duhet ti dorëzoj Operatorit, sipas parashikimeve të tij, një plan lëvrimi duke specifikuar sasitë e gazit natyror që planifikon të lëvroj për muajin kalendarik pasardhës, sipas pikave të lëvrimit, Afati për dorëzimin e parashikimit nga prodhuesi tek Operatori nuk duhet të jetë më vonë se 10 (dhjetë) ditë nga data e përfundimit të muajit.

5

12.2 Palët bien dakort se duhet të takohen në mënyrë periodike, sipas nevojave, per të përcaktuar dhe rregulluar sasitë e gazit natyror të planifikuar paraprakisht nga Prodhuesi.

12.3 Transmetimi i gazit Natyror objekt i kësaj kontrate, do të ndërpritet nëse është e nevojshme, dhe në masën qe i duhet paleve për të qënë në përputhje me rregullat teknike të mirëmbajtjes gjithmonë nëpermjet një njoftimi paraprak dhe palës tjetër.

12.4 Sasia e parashikuar për tu lëvruar nga "Prodhuesi" Shoqëria Albpetrol sh.a, që do të transmetohet nga "Operatori" shoqëria Alb Gas" Sh.a, është 2.642.000*(dymilion e gjashtë qind e dyzet e dy mijë)Nm³ ne muaj, për periudhën* **01.01.2018-31.12.2018**

Neni 13
Afatet e Njoftimit

13.1 Operatori duhet të njoftojë prodhuesin brënda afatit të parashikuar, për ngjarjet e mëposhtme:
a) Për planin e remonteve, 15 (pesëmbëdhjetë) ditë pas aprovimit të tij nga Administratori i Shoqerisë ose personat e autorizuar prej tij
b) Për ndërprerjet e planifikuara për remonte, jo më vonë se 7 (shtatë) ditë nga data e ndërhyrjes
c) Për ndërprerjet e paplanifikuara, menjehërë sapo të vihet në dijeni nga dispeceria.
d) Për ngjarjet e forcës madhore duhet të njoftohet menjëherë nga data e ngjarjes.

13.2 Operatori për të gjitha rastet e parashikuara në Nenin 13.1 duhet të njoftoj prodhuesin për parashikimin e përafërt të kohës së ndërprerjes dhe kohës së riparimit.

13.3 Të gjitha njoftimet sipas këtij neni si dhe çdo njoftim ose komunikim tjetër i kërkuar ose i lejuar nga kjo Kontratë është i vlefshëm nëse bëhet me shkrim dhe mund të dorëzohet ose të dërgohet me postë në adresën e mëposhtme ose në një tjetër adresë që mund t'i njoftohet nga çdo Palë Palës tjetër në pajtim me këtë Nen. Njoftimi do të ketë efekt pas marrjes së tij nga pala tjetër. Adresat përkatëse të palëve për mbajtjen e korrespondencës janë të përcaktuara më poshtë:

Për Prodhuesin :
Rruga Nacionale Patos-Fier, km 7 ose Sky Toçer, Kati 7, nr.21, Tiranë
Në vëmendje të Z.Kastriot Bejtaj

Për Operatorin:
Bulevardi "Zhan d' Ark", nr.3, Pas Ministrisë për Europën dhe Punët e Jashtme, Tiranë
Në vëmendje të Z.Arber Avrami

Neni 14
Përgjegjësia për dëmet

14.1 Seciła nga Palët duhet të sillet me mirëbesim dhe të tregojë kujdes në kryerjen e detyrimeve të tij sipas kësaj Kontrate. Secila Palë është përgjegjese për çdo humbje apo

albgaz Albpetrol

dëm të shkaktuar Pales tjeter te cila jane rezultat i drejtperdrejte i veprimeve ose mosveprimeve të kësaj pale dhe duhet ta dëmshpërblejë këtë të fundit. Në rast se Palet nuk bien dakord për masën e dëmshperblimit, do ti drejtohen gjykatës kompetente në përputhje me legjislacionin shqiptar në fuqi në kohën e lindjes së këtij konflikti.

14.2 Operatori është përgjegjes për çdo çlirim të gazit gjatë proçesit të transmetimit të tij.

Neni 15
Forcat madhore

15.1 Asnjëra nga palët nuk do të jetë përgjegjëse kundrejt palës tjeter për moszbatimin e detyrimeve të saj sipas Kontratës si rezultat i Forcës Madhore.

15.2 Përkufizimi "Force madhore" do të thotë një ngjarje e cila nuk ka ardhur si rezultat i veprimeve apo mosveprimeve ose nga neglizhenca e njërës Palë, është një ngjarje e paparashikueshme jashtë kontrollit të një Palë e cila vepron në përputhje me standartet e një Prodhuesi ose Operatori të kujdesshëm dhe të arsyeshëm. dhe që e bën përkohësisht ose pergjithmonë të pamundur për këtë palë të permbush ndonjë nga detyrimet e kësaj Kontrate. Ngjarje të tilla mund të përfshijnë, por nuk janë të limituara si lufta ose revolucionet, zjarri, përmbytja, tërmeti, epidemitë, shtrengime të karantinës dhe embargo tranziti. Për efekt të kësaj Kontrate rast i Forcës Madhore do të jetë edhe ndalimi i prodhimit në vendburimet e Prodhuesit.

15.3 Pala e cila pretendon se ndodhet përpara një ngjarje të Forcës Madhore duhet të:

15.3.1 Të njoftojë menjëherë Palën tjetër për ngjarjen e ndodhur, dhe duhet ti vendos në dispozicion të gjithë informacionin mbi shkaqet e saj. Ky njoftim duhet të bëhet menjëherë nga dita që ka ndodhur kjo ngjarje; dhe

15.3.2 Të marri te gjitha masat e arsyeshme për të rregulluar situatën si dhe të ndermarri masat e duhura për të minimizuar efektet e kësaj ngjarjeje. Për çdo rast Pala që pretendon se ndodhet përpara një rasti të forcës Madhore duhet ta informoj në mënyrë periodike Palën tjetër lidhur me të gjitha hapat e ndërmarra.

15.4 Në rast se ekzekutimi i kontratës bëhet i pamundur për shkak të një ngjarje të Forcës Madhore, dhe palët bien dakord se ndodhen përpara një ngjarje të tillë, detyrimet e palëve mund të pezullohen për sa kohë zgjat kjo ngjarje por Kontrata do të vazhdoj të jetë në fuqi.

15.5 Pavarësisht sa më sipër, nëse një ngjarje ose rrethane e Forcës Madhore ndodh dhe ka shumë zgjat për një periudhë përtej 30 (tridhjete) ditëve, Palët do të takohen të diskutojnë pasojat dhe planin e veprimeve që duhen ndërmarrë për të zbutur efektet ose për t'u përshtatur me rrethanat.

15.6 Në rast se ngjarja e Forcës Madhore vazhdon për një periudhë prej më shumë se gjashtë (6) muajsh, secila nga Palët ka të drejtë që me dhënien e një njoftimi paraprak me shkrim prej tridhjetë (30) ditësh të Pala tjetër të perfundojë këtë Kontratë pa asnjë detyrim, por

7

albgaz Albpetrol

gjithsesi ky përfundim nuk e shkarkon palët nga ndonjë angazhim apo detyrim i papërmbushur apo i pezulluar, që duhej realizuar përpara ngjarjes së Forcës Madhore.

Neni 16
Zgjidhja e mosmarrëveshjeve

Çdo mosmarrëveshje ose ankim që lind nga rregullimi, interpretimi dhe/ose zbatimi i kësaj Kontrate dhe/ose që ka lidhje me të, do të zgjidhet me bisedime midis palëve ose nga ERE. Në rast të kundërt secila nga palët ka të drejtë t'i drejtohet për shqyrtim Gjykatës kompetente Shqiptare.

Neni 17
Të ndryshme

17.1 Të gjitha kushtet dhe afatet e kësaj Kontrate konsiderohen thelbësore dhe mund të shtohen dhe/ose ndryshohen vetëm nëse vullneti i të dy paleve është shprehur paraprakisht me shkrim dhe të miratuar nga Bordi i ERE-s.

17.2 Kjo Kontratë përben marrëveshjen e vetme dhe të plote midis palëve, në lidhje me ofrimin e shërbimit të përcaktuar në objektin e saj, dhe zëvendeson çdo marrëveshje verbale ose të shkruar të meparshme ndërmjet palëve

17.3 Në rast se ndonjë nen i kësaj Kontratë është ose bëhet pjesërisht ose plotësisht i pavlefshem, antiligjor ose i pazbatueshëm, palët bien dakord që ta heqin këtë nen dhe kur është mundësia ta zëvendesojnë atë me një nen tjeter të vlefshem dhe Kontrata do të vazhdoj të këtë efekte ligjore

17.4 Të drejtat dhe detyrimet që rrjedhin nga kjo kontratë do jenë të zbatueshme edhe në rastet kur Prodhuesi në cilësinë e përdoruesit fundor të gazit, ja kalon këtë funksion palëve të treta.

17.5 Zgjidhja e kësaj Kontrate nuk do t'i lehtësoj Palët nga detyrimet që kanë përkundrejt
njëra - tjetrës deri në datën e zgjidhjes ose nga detyrimet të cilat lindin nga veprimet e kryera përpara kësaj date.

17.6 Kontrata do të rregullohet, interpretohet dhe zbatohet në përputhje me ligjet dhe aktet e tjera nënligjore në fuqi të Republikës së Shqiperisë.

Neni 18
Njoftimet

18. 1 Të gjitha afatet e cituara në këtë kontratë janë kalendarike.

8

albgaz Albpetrol

Çdo lajmërim i dhënë nga njëra palë tjetrës sipas kontratës duhet të bëhet me shkrim në adresën zyrtare të palës tjetër. Njoftimi do të ketë efekt sapo të dorëzohet zyrtarisht te palët.

18.2 Zbatimi i kësaj kontrate do të ndiqet në vijimësi nga ana e Albgaz Sh.a nga Drejtori i Drejtorisë Teknike dhe Drejtori i Drejtorisë Tregtare dhe Rregullatore.
Zbatimi i kësaj kontrate do të ndiqet në vijimësi nga ana e Albpetrol nga Drejtori i Shitjes, Drejtori i prodhimit dhe .

Kontrata hartohet në 4 (katër) kopje, nga 2 (dy) kopje për secilën palë. Kontrata e mësipërme, pasi u lexua, u kuptua, firmoset me vullnetin e lirë të palëve.

PALËT

ALBGAZ Sh.a.
ADMINISTRATORI

Z. Arber AVRAMI

ALBPETROL Sh.a.
ADMINISTRATORI

Z. Kastriot BEJTAJ

VENDIM
Nr. 249, datë 11.12.2018

MBI MIRATIMIN E "PROPOZIMI I GJITHË OST-ve PËR NJË METODOLOGJI TË OFRIMIT TË TË DHËNAVE TË GJENERIMIT DHE NGARKESËS, NË PËRPUTHJE ME NENIN 17 TË RREGULLORES SË KOMISIONIT TË BASHKIMIT EVROPIAN (BE) 2016/1719 TË DATËS 26 SHTATOR 2016 PËR KRIJIMIN E NJË UDHËZUESI MBI ALOKIMIN E KAPACITETEVE NË AVANCË"

Në mbështetje të neneve 7, 16, 56 dhe 63, të ligjit nr. 43/2015 "Për sektorin e energjisë elektrike", i ndryshuar, neneve 117; 118–130 të Kodit të Transmetimit të miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 186, datë 10.11.2017; nenit 17 të Rregullores së Komisionit të Bashkimit Evropian (BE) 2016/1719 të datës 26 shtator 2016; nenit 26 të "Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s", miratuar me vendimin të Bordit të ERE-s, nr. 96, datë 17.6.2016, Bordi i ERE-s në mbledhjen e tij të datës 11.12.2018, mbasi shqyrtoi relacionin e përgatitur nga drejtoritë teknike, mbi miratimin e "Propozimi i gjithë OST-ve për një metodologji të modelit të përbashkët të rrjetit në përputhje me nenin 17 të Rregullores së Komisionit të Bashkimit Evropian (BE) 2016/1719 të datës 26 Shtator 2016 për krijimin e një udhëzuesi mbi alokimin e kapaciteteve në avancë",

konstatoi se:

- Bordi i ERE-s, me vendimin nr. 237, datë 2.11.2018, ka filluar procedurën për miratimin e "Propozimi i gjithë OST-ve për një metodologji të ofrimit të të dhënave të gjenerimit dhe ngarkesës, në përputhje me nenin 17 të Rregullores së Komisionit të Bashkimit Evropian (BE) 2016/1719 të datës 26 shtator 2016 për krijimin e një udhëzuesi mbi alokimin e kapaciteteve në avancë."

- ERE me shkresën nr. 55/68 prot., datë 7.11.2018 ka bërë njoftimin e fillimit të kësaj procedurë në median e shkruar si dhe me shkresën nr. 422/5 prot., datë 2.11.2018, ka përcjellë njoftimin e fillimit të procedurës pranë palëve të interesit.

- Ky propozim vjen në zbatim të dispozitave të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", i ndryshuar, përkatësisht neni 56 dhe neni 63, si dhe në përmbushje të detyrimeve të përcaktuara në Kodin e Transmetimit të miratuar me vendim të Bordit të ERE-s nr. 186, datë 10.11.2017, përkatësisht neni 117 "Kërkesa të përgjithshme për shkëmbimin e të dhënave", si dhe nenet 118 deri 130 të tij. Propozimi është përshtatur në shqip nga Operatori i Sistemit të Transmetimit të Energjisë Elektrike (OST sh.a.) në përputhje me nenin 19 të dokumentit origjinal.

- Dokumenti vjen nga OST sha në vijim të komunikimit nr. 3886 prot., datë 25.5.2018 me objekt: "Propozimi i gjithë OST-ve për një metodologji të modelit të përbashkët të rrjetit në përputhje me nenin 18 të Rregullores së Komisionit të Bashkimit Evropian (BE) 2016/1719, të datës 26 shtator 2016 për krijimin e një udhëzuesi mbi alokimin e kapaciteteve në avancë", miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 188, datë 20.8.2018 dhe është pjesë e të njëjtit kuadër metodologjik të Metodologjisë së Modelit të Përbashkët të Rrjetit, por i paraqitur dhe propozuar për miratim si akt më vete.

- Dokumenti i përbërë nga 19 nene, saktëson kërkesat në lidhje me dorëzimin e të dhënave të gjenerimit dhe ngarkesës së nevojshme për të krijuar modelin e përbashkët, nëpërmjet të cilit do të bëhet në nivel evropian analiza e sigurisë me qëllim përcaktimin e kapaciteteve të lira në avancë por edhe ato të ditës në avancë apo brenda ditës.

- Në përputhje me vendimin e marrë nga ENTSO-E dhe sipas udhëzimeve të përcjella, kjo metodologji do të zbatohet për të gjithë OST-të e vendeve anëtare të Bashkimit Evropian të cilat do ta përcjellin për miratim tek autoritet respektive rregullatore. OST-të nga një shtet joanëtar i Bashkimit Evropian, inkurajohen gjithashtu që ta përcjellin dokumentin pranë Autoritetit Rregullator duke siguruar një përkthim të dokumentit së bashku me versionin në gjuhën angleze.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s,

VENDOSI:

1. Të miratojë "Propozimin e të gjitha OST-ve për një metodologji të ofrimit të të dhënave të gjenerimit dhe ngarkesës në përputhje me nenin

17 të Rregullores së Komisionit të Bashkimit Evropian (BE) 2016/1719, të datës 26 shtator 2016, për krijimin e një udhëzuesi mbi alokimin e kapaciteteve në avancë". (Bashkëlidhur këtij vendimi.)

2. Versioni në gjuhën e origjinës (anglisht), ka përparësi në rast mosdakordësie në interpretim nga palët të versionit shqip

3. Drejtoria Juridike dhe e Mbrojtjes së Konsumatorit të njoftojë palët e interesuara.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim mund të ankimohet në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga botimi në Fletoren Zyrtare.

KRYETARI
Petrit Ahmeti

Propozimi i gjithë OST-ve për një metodologji të ofrimit të dhënave të gjenerimit dhe ngarkesës në përputhje me nenin 17 të Rregullores së Komisionit (BE) 2016/1719 të datës 26 shtator 2016 për krijimin e një udhëzuesi mbi alokimin e kapaciteteve në avancë.

Të gjith OST, duke marrë parasysh sa vijon:

ndërkohë:

1) Ky dokument është një propozim i përbashkët i krijuar nga të gjithë Operatorët e Sistemeve të Transmisionit (më poshtë referuar "OST") në lidhje me krijimin e një propozimi për një metodologji të ofrimit të dhënave të gjenerimit dhe ngarkesës (më poshtë referuar "GLDPM").
2) Ky propozim (më poshtë referuar "Propozimi CGMM") merr parasysh parimet e përgjithshme dhe objektivat e përcaktuara në Rregulloren e Komisionit (BE) 2016/1719 të datës 26 shtator 2016 për krijimin e një udhëzues mbi alokimin afatgjate të kapaciteteve (më poshtë referuar "Rregullorja 2016 / 1719 "), si dhe Rregulloren (KE) Nr 714/2009 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 13 korrik 2009 mbi kushtet për aksesin në rrjet për shkëmbimet ndërkufitare të energjisë elektrike (më poshtë referuar si" Rregullorja (KE) No 714/2009"). Qëllimi i Rregullores 2016/1719 është koordinimi dhe harmonizimi i llogaritjes së kapaciteteve dhe alokimin ne avancë ne tregjet ndër-rajonale. Për të lehtësuar këto synime, është e nevojshme për të gjithë OST-t të përdorin një model të përbashkët të rrjetit. Një model i përbashkët i rrjetit mund të krijohet vetëm nëse te gjitha OST-t do të kenë akses në të dhënat e gjenerimit dhe ngarkesës. "Gjenerimi" përfshin të gjitha injektimet në rrjetin e transmetimit dhe "Ngarkesa" përfshin të gjitha tërheqjet nga rrejti i transmetimit.
3) Ndërsa metodologjia GLDPM përshkruar në Propozimin GLDPM përcakton kërkesat në lidhje me dorëzimin e të dhënave të gjenerimit dhe ngarkesës të nevojshme për të krijuar modelin e përbashkët, rregullat per krijimin e një modeli të përbashkët të rrjetit janë trajtuar në metodologjine e modelit të përbashkët të rrjetit në pajtim me nenin 18 të Rregullores 2016/1719.
4) Neni 16 i Rregullores së Komisionit (BE) 2015/1222 të 24 korrikut 2015 krijimin e një udhëzim mbi alokimin e kapaciteteve dhe menaxhimin e kongjestionit (më poshtë referuar si "Rregullorja 2015/1222") i është referuar në nenin 17 të Rregullores 2016/1719 dhe përcakton disa kërkesat specifike që Propozimi GLDPM

duhet të marrë në konsideratë:

1. Jo më vonë se 10 muaj pas hyrjes në fuqi të kësaj rregulloreje, gjithë OST –t bashkërisht do të zhvillojnë një propozim për metodologjinë të ofrimit të dhënave të gjenerimit dhe ngarkesës të nevojshme për ndërtimin e modelit të përbashkët te rrejtit. Propozimi do t'i nënshtrohet konsultimeve në përputhje me nenin 12. Propozimi duhet të përfshijë një arsyetim bazuar në objektivat e kësaj Rregulloreje për të kërkuar informacionin.

2. Propozimi për një metodologji të ofrimit të dhënave të gjenerimit dhe ngarkesës do të specifikojë cilat njësi gjenerimi dhe ngarkese duhet të ofrojnë informacjon në OST-t përkatëse me qëllim llogaritjen e kapaciteteve.

3. Propozimi për një metodologji të ofrimit të dhënave të gjenerimit dhe ngarkesës duhet të specifikojë të dhënat që do të ofrohen nga njësitë gjeneruese dhe ngarkesa për të OST-t. Informacioni duhet të paktën të përfshijë sa vijon: (a) informacion në lidhje me karakteristikat e tyre teknike; (B) informacione lidhur me disponueshmëri e njësive gjeneruese dhe ngarkesave; (C) informacione lidhur me programin e njësive gjeneruese; (D) informacion tjetër përkatës në lidhje me menyren e dispaçimit të njësive gjeneruese.

4. Metodologjia do të specifikojë afatet që do të aplikohen për njësitë gjeneruese dhe ngarkesat për të siguruar informacionin e përmendur në paragrafin 3.

5. Çdo OST do të përdorë dhe të ndajnë me OST-të e tjera informacionin e përmendur në paragrafin 3. Informacioni i referuar në paragrafin 3 (d) do të përdoret vetëm për qëllime të llogaritjes kapacitet.

6. Jo më vonë se dy muaj pas miratimit të metodologjisë së të ofrimit të dhënave të gjenerimit dhe ngarkesës nga të gjitha entet rregullatore, ENTSO-E do të publikojë: (a) listen e subjekteve që u kërkohet të ofrojnë informacion për OST-t; (B) listen e informacionit që u kërkohet të ofrojnë përmendur në paragrafin 3; (C) afatet për ofrimin e informacionit ".

5) Neni 17 i Rregullores 2016/1719 përbën bazën ligjore të propozimi për një metodologji të ofrimit të dhënave të gjenerimit dhe ngarkesës për periudha afatgjata dhe përcakton disa kërkesa shtesë:

1. Jo më vonë se gjashtë muaj pas miratimit të metodologjisë të ofrimit të dhënave të gjenerimit dhe ngarkesës per periudhën - dite në avancë dhe brenda ditës, të përmendura në nenin 9 (6) të Rregullorja e Komisionit (BE) 2015/1222, të gjithë OST do të zhvillojë së bashku një propozim për një metodologjie të vetme të ofrimit të dhënave të gjenerimit dhe ngarkesës e nevojshme për krijimin e modelit të bashkuar të rrjetit për periudha kohore afatgjatë. Metodologjia duhet të jetë objekt i konsultimeve në përputhje me nenin 6. Mtodologjia duhet të marrë parasysh dhe të plotësojë metodologjinë e ofrimit të dhënave të gjenerimit dhe ngarkesës ne pajtim të nenit 16 të Rregullores (BE) 2015/1222.

2. Per zhvillimin e metodologjisë të ofrimit të dhënave të gjenerimit dhe ngarkesës, do të zbatohen kërkesat e përcaktuara në nenin 16 të Rregullores (BE-së) 2015/1222.

6) Neni 2 (2) i Rregullores 2015/1222 përcakton modelin e përbashkët e rrjetit si:
"Një bashkimi gjerë të dhënash, rënë dakord ndërmjet OST-ve të ndryshme që përshkruan karakteristika kryesore të sistemit energjitik (gjenerim, ngarkesë dhe topologji rrjeti) dhe rregullat për ndryshimin e këtyre karakteristikave gjatë procesit të llogaritjes së kapaciteteve"

7) Neni 2 (1) të Rregullores 2015/1222 përcakton modelin individual rrjetit si:
"Grupi të dhënash që përshkruan karakteristikat e sistemit të energjisë (gjenerim, ngarkesë dhe topologji rrjeti) dhe rregullat e lidhura për të ndryshuar këto karakteristika gjatë llogaritjes së kapaciteteve, përgatitur nga OST-t përgjegjës, që të bashkohen me modelet e tjerë individualë të rrjetit për të krijuar modelin e përbashkët e rrjetit".

8) Neni 19 i Rregullores 2015/1222 përfshin gjithashtu dispozitat përkatëse:
2. Çdo modeli individual i rrjetir duhet të përfaqësoje parashikimin më të mirë të mundshme të kushteve të sistemit të transmisionit për çdo skenar të specifikuar nga OST-t në kohën kur modeli individual rrjetit është krijuar.
3. Modelet individuale rrjetit do të marrin parasysh të gjitha elementet e rrjetit të sistemit të transmisionit që janë përdorur në analizat rajonale te sigurise se operimit për periudhën kohore të dhënë.
5. C'do OST do të sigurojë të gjitha të dhënat e nevojshme në modelin individual të rrjetit për të lejuar rrjedhjen e fuqisë aktive dhe reaktive dhe analizat e tensionit në gjendje statike.

9) Neni 4 (8) i Rregullores 2016/1719 përcakton dy detyrime të mëtejshme:
"Propozimi për termat dhe kushtet ose metodologjitë duhet të përfshijë një grafik kohor të propozuar për zbatimin e tyre dhe një përshkrim të ndikimit të tyre të pritshme mbi objektivat e kësaj rregulloreje."

10) Nenet 28 (1) dhe (2) të Rregullores 2015/1222 të përmendur në nenin 22 të Rregullores 2016/1719 formulon formulon detyrimet shtesë për Propozimi GLDPM në adresë të njësive gjeneruese dhe ngarkesave si ofrues të dhënash:

1. *"Për çdo periudhe të llogaritjes së kapacitetit përmendur në nenin 14 (1), secili njësi gjeneruese ose ngarkese subjekt i nenit 16 do të sigurojnë të dhënat e specifikuara në metodologjinë e ofrimit të të dhënave të gjenerimit dhe ngarkesës për OST përgjegjës për zonen përkatëse të kontrollit brenda afateve të përcaktuara.*
2. *Çdo njësi gjeneruese ose ngarkese që ofron informacion në përputhje me Nenin 16 (3) duhet të dorëzojë grupin më i besueshëm të mundshme të të dhënave".*

11) Neni 4 (8) i Rregullores 2016/1719 kërkon që ndikimi i pritshëm i Propozimit GLDPM në objektivat e Rregullores 2016/1719 të jetë i përshkruar. Ndikimi është paraqitur më poshtë (pikat (12) deri (20) të këtij Seksionit).

Përshkrimi i ndikimit të Propozimit GLDPM në objektivat e Rregullores 2016/1719 duhet të lexohet së bashku me nenet përkatëse të Metodologjisë së modelit të përbashkët te rrejtit kërkuar në përputhje me nenin 18 të Rregullores 2016/1719 të jetë një metodologji shoqërues të Metodologjisë GLDPM. Propozimi GLDPM

kontribuon dhe nuk pengon në asnjë mënyrë arritjen e objektivave të nenit 3 të Rregullores 2016/1719. Në veçanti, Propozimi GLDPM i shërben objektivit të nxitjes të tregut efektiv ndër-kufitare me synimet afatgjata mbrojtëse ndër-kufitare për pjesëmarrësit e tregut (neni 3 (a) të Rregullores 2016/1719) duke kontribuar në llogaritjen e koordinuar të kapacitetit nëpërmjet një metodologjie të përbashkët për përgatitjen e modeleve të veçanta të rrjetit shkrirjen e tyre në modelin e përbashkët pan-evropiane të rrjetit për tregjet afatgjata, që përdoret vetëm në rajonet në rajonet e llogaritjes të kapacitetit, ku analiza e sigurisë është aplikuar në bazë të skenarëve të shumta në pajtim me nenin 10 të Rregullores 2016/1719.

12) Në pajtim me nenin 3 (b) të Rregullores 2016/1719, dhe duke marrë parasysh metodologjitë që do të zhvillohet sipas Rregullores 2016/1719 për llogaritjen e kapaciteteve, krijimi i modelit të përbashkët të rrjetit dhe përdorimin e tij në procesin e llogaritjes së kapaciteteve për alokimin afattgjatë, të përdorura vetëm në rajonet e llogaritjes të kapacitetit, ku analiza e sigurisë është aplikuar në bazë të skenarëve të shumta në pajtim me nenin 10 të Rregullores 2016/1719, do të optimizojë llogaritjen dhe alokimin e kapaciteteve ndër-rajonale, nëpërmjet metodologjisë dhe inputeve të njëjtë për përgatitjen e modeleve të veçanta të rrjetit dhe shkrirjen e tyre në modelin e përbashkët të rrjetit pan-evropian. Propozimi i GLDPM kontribuon në përmbushjen e këtij objektivi të Rregullores 2016/1719 duke përshkruar inputet e kërkuara për të lehtësuar përgatitjen e modeleve individuale të rrjetit që do të futen në modelin e përbashkët të rrjetit pan-evropian.

13) Propozimi GLDPM do të sigurojë që objektivi i trajtimit të drejtë dhe jo-diskriminues i OST-ve, NEMOS, Agjencive, autoriteteve rregullatore dhe pjesëmarrësve tregut është përmbushur aq sa kërkesat në lidhje me ofrimin e të dhënave për Propozimin GLDPM janë të njehësuara dhe të detyrueshme në të gjithë EU. Propozimi GLDPM, në përcaktimin e kërkesave për ofrimin e të dhënave për të lehtësuar funksionimin e CGMM në përputhje me nenin 18 të Rregullores 2016/1719, kontribuon në objektivin e të drejtes jo-diskriminuesepër për sigurimin e kapacitetit afat-gjatë ndër-rajonal (Neni 3 (c) i Rregullores 2016/1719).

14) Metodologjia CGM siguron dhe rrit transparencën dhe besueshmërinë e informacionit më tej në Nenin 3 (f) të Rregullores 2016/1719 duke ofruar për monitorim treguesit e cilësisë dhe ofrimin në kohë të të thënave për OST-t. Kërkesat e detajuara në lidhje me ofrimin e të dhënave në Propozimin GLDPM rrisin besueshmërinë e të dhënave që do të jenë në dispozicion të OST-ve për qëllim të krijimit të modeleve individuale të rrjetit dhe krijimin e modelit të rrjetit të përbashkët (për tregjet afatgjata, përdorur vetëm në rajonet në rajonet e llogaritjes të kapacitetit, ku analiza e sigurisë është aplikuar në bazë të skenarëve të shumta në pajtim me nenin 10 të Rregullores 2016/1719).

15) Propozimi GLDPM gjithashtu kontribuon në objektivin e respektimit e nevojës për alokimin afatgjatë të kapaciteteve në mënyrë të ndershme (Neni 3 (e) i Rregullores 2016/1719) përmes ofrimit të një modeli të përbashkët të rrjetit që do të përdoret në procesin e llogaritjes së kapaciteteve në bazë të modelit të rrjetit të përbashkët (për tregjet afatgjata, përdorur vetëm në rajonet në rajonet e llogaritjes të kapacitetit, ku analiza e sigurisë është aplikuar në bazë të skenarëve të shumta në

pajtim me nenin 10 të Rregullores 2016/1719).
16) Propozimi GLDPM do të kontribuojë në funksionimin efikas afatgjatë dhe zhvillimin e sistemit të transmetimit të energjisë elektrike dhe sektorit të energjisë elektrike në EU duke nxjerrë në pah kërkesat e përbashkëta në lidhje me ofrimin e të dhënave që do të përdoren si input për krijimin e modelit të përbashkët të rrjetit që do të përdoret në mënyrë të koordinuar në të gjithë EU (për tregjet afatgjata, përdorur vetëm në rajonet në rajonet e llogaritjes të kapacitetit, ku analiza e sigurisë është aplikuar në bazë të skenarëve të shumta në pajtim me nenin 10 të Rregullores 2016/1719). (Neni 3 (g) i Rregullores 2016/1719).
17) Propozimi GLDPM kontribuon në objektivin e të drejtes jodiskriminuesepër për sigurimin e kapacitetit afat-gjatë ndër-rajonale (Neni 3 (c) të Rregullores 2016/1719) përsëri duke specifikuar kërkesat e përbashkëta të ofrimit të të dhënave që përbëjnë bazën për ofrimin e modelit të rrjetit të përbashkët (për tregjet afatgjata, përdorur vetëm në rajonet në rajonet e llogaritjes të kapacitetit, ku analiza e sigurisë është aplikuar në bazë të skenarëve të shumta në pajtim me nenin 10 të Rregullores 2016/1719). (Neni 3 (g) i Rregullores 2016/1719).
18) Neni 16 (1) i Rregullores 2015/1222 të cilit i referohet neni 17 i Rregullores 2016/1719 kërkon që një arsyetim bazuar në objektivin e rregullores për të kërkuar informacionin të përfshihet në këtë propozim. Është theksuar se Propozimi i GLDPM në përgjithësi përputhet me objektivat e Rregullores 2016/1719 në atë që informacioni që kërkohet kontribuon në formimin e modelit të përbashkët të rrjetit, në përputhje me kërkesat e përshkruara në Metodologjinë e Modelit të Përbashkët te Rrjetit siç kërkohet në Nenin 18 i Rregullores 2016/1719. Informacioni që duhet të sigurohet për Propozimin GLDPM përbën inputet e kërkuara nga OST-të për të përgatitur modelet e tyre individuale të rrjetit më tej në metodologjinë e modelit të përbashkët te rrejtit të përmendur më sipër. Duke qënë se Propozimi GLDPM pengon raportimin e dyfishtë të informacionit, kërkesat për sigurimin e informacionit janë të balancuara dhe proporcionale. Propozimi gjithashtu lejon ofrimin e të të dhënave sipas mekanizmave ekzistues në juridiksionet individuale anembanë EU.

Dorëzojnë këto Propozim GLDPM për ERE:

Neni 1
Lënda dhe fushëveprimi

1. Metodologjia e ofrimit të dhënave të gjenerimit dhe ngarkesës, përshkruar në këtë propozim është propozimi i përbashkët i të gjitha OST-ve në përputhje me nenin 17 të Rregullores 2016/1719.
2. Kjo metodologji do të zbatohet për të gjithë OST në zonën e përmendur në nenin 1 (2) të Rregullores 2016/1719.
3. Kjo metodologji zbatohet gjithashtu për ato juridiksione jashtë zonës së referuar në Nenin 1 (2) të Rregullores 2016/1719, OST-të e të cilave i janë bashkuar procesit CGM në baza vullnetare në përputhje me dispozitat e Nenit 1 të

Metodologjisë së Modelit të Përbashkët te Rrjetit.

4. OST-të e përmendura në paragrafin 1 do të monitorojnë që në ato juridiksione që marrin pjesë në procesin e CGM në baza vullnetare në pajtim me paragrafin 3, të gjitha palët përkatëse respektojnë detyrimet e tyre.Nëse palët përkatëse 3 nuk respektojnë detyrimet thelbësore duke rrezikuar zbatimin dhe funksionimin e Rregullores 2016/1719, i OST-t e referuar në paragrafin 1 do të ndërpresë pjesëmarrjen vulnetare të OST-ve në procesin CGM në përputhje me procedurën e përcaktuar në nenin 4(2) të Rregullores 2016/1719.

5. Kjo metodologji nuk zbatohet për lidhjet HVDC që operohen nga një OST nëse vendi anëtar korrespondues ka caktuar përgjegjës për përmbushjen e detyrimeve të përcaktuara në nenin 17 të Rregullores 2016/1719 një OST tjetër.

Neni 2
Përkufizimet dhe interpretimi

Dhënave të Gjenerimit dhe Ngarkesës e në pajtim me nenin 16 të Rregullores 2015/1222.

Neni 3
Parime të përgjithshme

1.Kjo metodologji përcakton të dhënat e gjenerimit dhe ngarkesës të cilat mund të kërkohen nga OST-të për të krijuar modelin e përbashkët të rrjetit. Secili OST ka të drejtë, por jo detyrimin për të marrë këto të dhëna nga zotëruesi i elementit përkatës të rrjetit ose pala përgjegjëse për sigurimin e informacionit, sipas rastit, me kusht që të plotësohen të gjitha kushtet e mëposhtme:

a) OST kërkon të dhënat për të ndërtuar modelin e vet individual të rrjetit ose të përmbushë detyrimet e tjera që janë të nevojshme për krijimin e modelit të përbashkët të rrjetit; grupi i të dhënave të kërkuara duhet të jetë grupi minimal që i mundëson OST-së ta bëjë këtë;

b) të dhënat nuk janë në dispozicion të OST

   i. ose në bazë të legjislacionit ose rregullave kombëtare, në baza kontraktuale ose bazuar në ndonjë lloj tjetër mekanizmi ligjërisht detyrues;

   ii. ose si të dhëna të disponueshme nëpërmjet platformës qëndrore të transparencës së informacionit në përputhje me Rregulloren e Komisionit (BE) nr. 543/2013 të datës 14 qershor 2013 për ofrimin dhe publikimin e të dhënave në tregjet e energjisë elektrike dhe ndryshimin e Aneksit I në Rregulloren (KE) nr. 714/2009 të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit (më poshtë referuar: "Rregullorja 543/2013") ose në pajtim me Rregulloren (EU) nr. 1227/2011 të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit të datës 25 tetor 2011 integritetit të tregut të energjisë dhe transparencës (më poshtë referuar si "Rregullorja 1227/2011 (REMIT)").

2.Kjo metodologji nuk u jep OST-ve të drejtën për të kërkuar të dhëna që nuk janë

përshkruar në mënyrë të qartë në këtë metodologji. Për shmangien e pasigurive, të dhënat që nuk përdoren për të ndërtuar modelet indviduale të rrjetit për periudha afatgjata janë jashtë fushëveprimit të metodologjisë aktuale.

3. Kërkesa për harmonizim përcaktuar në Nenin 19 (4) të Rregullores 2015/1222 referuar Nenit 20 të Rregullores 2016/1719 kuptohet që i referohet harmonizimit të parimeve të modelimit. OST-t nuk do t'u detyrohen kërkesave për harmonizim për të marrë të dhëna të cilat ata i kanë te nevojshme për ndërtimin e modelit individual ose për të përmbushur detyrimet e tjera që janë thelbësore për krijimin e modelit të rrjetit të përbashkët.

4. Përveç rasteve kur është shprehur ndryshe, zotëruesi i elementit përkatës të rrjetit është pala që i kërkohet të sigurojë të dhënat për OST.

5. Të dhënat që do t'i ofrohen OST-së sipas kësaj metodologjie, në parim, duhet t'i ofrohen direkt OST-së. Në bazë të marrëveshjes së OST, palët që kërkohen të sigurojnë të dhëna sipas metodologjisë të ofrimit të dhënave të gjenerimit dhe ngarkesës do të lejohen të delegojnë detyrat në përputhje me parimet e përcaktuara në nenin 62 të Rregullores 2016/1719. OST nuk do të pengojë në mënyrë të paarsyeshme marrëveshjen e tij.

6.Në varësi të detyrimeve konfidenciale të përcaktuara në Nenin 7 të Rregullores 2016/1719, OST mundet ndajnë të dhënat e marra me OST-t të tjera që marrin pjesë në procesin e CGM në pajtim me Nenin 16 (3) të Rregullores 2015/1222 referuara Nenit 17 të Rregullores 2016/1719, si dhe operatorët rregullues referuar në Nenin 19 të metodologjisë së modelit të përbashkë të rrjetit, operatorët bashkues përmendur në nenin 20 të metodologjisë së modelit të përbashkë të rrjetit dhe zotëruesit të platformës së informacionit të përmendur në nenin 21 të të metodologjisë së modelit të përbashkë të rrjetit.

7.Lidhur me zbatueshmërinë e metodologjisë aktuale dhe zgjidhjen e mosmarrëveshjeve në lidhje me dispozitat që përfshijnë zbatimin dhe interpretimin e kësaj metodologjie dhe funksionimim e duhur të procesit të ofrimit të të dhënave aplikohen ligjet përkatëse kombëtare ose të EU.

8.Të gjitha afatet e deklaruara në këtë Propozim GLDPM i referohen afateve të tregut siç përcaktohet në Nenin 2 (15) të Rregullores 2015/1222.

9. Kjo metodologji lidhet vetëm me ofrimin e të dhënave dhe afatet lidhur me procesin e CGM dhe nuk ndikon në detyrimet ekzistuese apo të ardhshme për të siguruar të dhëna ose afatet lidhur me ndonjë proces tjetër të operimit të sistemit, nëse këto detyrime për të siguruar të dhënat ose këto afate bazohen në legjislacionin ose rregullat kombëtare, marrëveshjet kontraktuale, ose ndonjë lloj tjetër mekanizmi ligjërisht detyrues.

Neni 4
Ofrimi i të dhënave

1. Secila palë e detyruar të ofrojë të dhëna sipas kësaj metodologjie do të respektojë rregullat e vendosura nga OST-ja përgjegjëse.

2. Kjo metodologji në lidhje me dispozitat e metodologjisë së modelit të përbashkë të rrjetit të kërkuara sipas nenit 18 të Rregullores 2016/1719 do të

mundësojë krijimin modelit të përbashkë të rrjetit sipas Nenit 22 të Rregullores 2016/1719. Në veçanti, kjo do të thotë se kjo metodologjia ka të bëjë me elementët e rrjetit të tensionit të lartë dhe të tensionit të ekstra të lartë, për aq kohë sa këto përdoren në analizat e sigurisë operative rajonale për periudhat përkatëse.

3. Ku kjo metodologji i referohet një ndarjeje nga burimet primare të energjisë, një ndarje në burime primare të energjisë në përputhje me ato të përdorura nga platforma qendrore e transparencës së informacionit referuar në Nenin 3 të Rregullores 543/2013.

Neni 5
Operatoret e sistemit të shpërndarjes dhe atyre të mbyllura të shpërndrarjes - të dhënat strukturore

1. Operatoret e sistemit të shpërndarjes dhe atyre të mbyllura të shpërndrarjes duhet të sigurojnë të dhënat strukturore të përshkruara në paragrafin 2 të këtij neni, nëse këto elemente të rrjetit i përkasin nivelit të tensionit:
   a) 220 kV ose më lart;
   b) prej më pak se 220 kV dhe elementet e rrjetit të cilat përdoren në analizat rajonale të sigurisë operative.
2. Elementet e përkatës të rrjetit dhe të dhënat që duhet të sigurohen për to janë
   a) nën-stacionet: nivelet e tensionit, seksionet e zbarrave dhe nëse është e aplikueshme modelimi i pajisjeve komutuese, lloji çelsave, thikave, izolatorëve dhe celsave te ngarkesës;
   b) linjat ose kabllot: karakteristikat elektrike, nën-stacionet në të cilat janë të lidhura;
   c) transformatorëve të fuqisë: karakteristikat elektrike, nën-stacionet ku janë të lidhur, lloji i ancafkave, dhe llojin e rregullimit ku është e mundur;
   d) paisjet e kompensimit të fuqise dhe sistemet e transmetimit fleksibël AC (FACTS): tipi, karakteristikat elektrike, dhe llojin e rregullimit ku është e mundur.
3. Operatoret e sistemit të shpërndarjes dhe atyre të mbyllura të shpërndrarjes duhet të sigurojnë një model apo një model ekuivalent të atyre pjesëve të rrjetit që operojnë në tension më të vogël se 220 kV nese:
   a) këto pjesë të rrjetit kanë elemente të përdorur në analizat e sigurisë operative rajonale ose,
   b) elementet përkatëse te rrjetit idhin:
      i. një njesi gjenerimi ose ngarkese modeluar në mënyrë të detajuar në përputhje me nenin 8 ose 9 në tension 220 kV apo më të lartë;
      ii. dy nyje në tension 220 kV ose më e lartë.

4. Modelet dhe modelet ekuivalente sipas paragrafit 3 duhet të përmbajnë të paktën agregatët e ngarkesës të vecuara nga gjenerimi dhe kapaciteti gjenerues i vecuara nga burimet primare të energjisë dhe të vecuara nga ngarkesa në pjesët përkatëse të rrjetit të vecuara nga nën-stacionet e modelit ekuivalent ose nënstacionet në të cilat janë lidhur pjesët perkatëse të rrjetit.

5. Operatoret e sistemit të shpërndarjes dhe atyre të mbyllura të shpërndrarjes duhet të ofrojnë informacionin e mëposhtëm mbi limitet e monitorimit operativ për elementet përkatës të rrjetit të përshkruar në këtë nen:

a) një PATL që pasqyron vlerësimet nominale për çdo sezon, nëse vlerësimi nuk varet nga kushtet meteorologjike ose defekteve;

b) jë ose më shumë TATL, për sezonin përkatëse bazuar në PATL në fuqi, për çdo linjë transmetimi të modeluar, kabllo, transformator dhe pajisje DC;

c) për çdo TATL të specifikuar sipas pikës (b), kohëzgjatjen TATL;

d) rrymën e stakimi për çdo pjesë përkatës të pajisjeve transmetuese të modeluar në mënyrë të qartë, nëse ësthë e mundur;

e) lerat maksimale dhe minimale të pranueshme në çdo nivel të tensionit nominal, në bazë të kodeve, standardeve, politikave dhe marrëveshjeve përkatëse në zbatim;

Neni 6
Operatoret e sistemit të shpërndarjes dhe atyre të mbyllura të shpërndrarjes - të dhënat variabël që ndryshjnë rrallë

1. Operatoret e sistemit të shpërndarjes dhe atyre të mbyllura të shpërndrarjes duhet të ofrojnë të dhënat variabël që ndryshojnë rrallë të elementeve përkatës të rrjetit

a) pozicionin e ancafkave në gjithë transformatoret e modeluar përfshirë transformatorët fazë-shifter;

b) pozicionin më të mirë topologjik të parashikuar si konfiguracion i pritshëm i pjesëve përkatëse të rrjetit;

c) Parametrat e komandimit për pikat e mëposhtme të pajisjeve rregulluese të referuara në nenet 5 dhe 8, respektivisht, kur janë të modeluara dhe relevante:

i. ransformatorët e fuqisë dhe ancafkat e tyre;

ii. ransformatorët fazë – shifter dhe ancafkat e tyre;

iii. ajisjet kompenuese të energjisë reaktive:

1. huntet kompensatore;

2. ompensatoret statike VAR;

3. ondesatorët sinkron;
4. ompensatoret statike sinkron (STATCOM) dhe pajisje të tjera fleksibël AC (FACTS);

iv. jeneratorët e pajisur me rregulatorë tensjoni;

d) Parametrat e komandimit sipas pikës (c) duhet të përfshijnë të dhënat e mëposhtme kur është e aplikueshme:

v. jëndja - në punë / jashtë pune;

vi. ënyra e kontrollit - tensjoni, fuqia aktive, fuqia reaktive, faktori i fuqisë, rryma, ose mënyra të tjetëra të aplikueshme;

vii. regullimi i synuar në kV, MW, MVAr, PU, ose njësitë e tjera të përshtatshme;

viii. regullimi i synuar në bandë;

ix. regullimi i faktorit të pjesëmarrjes;

x. yjet balancuese.

Neni 7
Operatoret e sistemit të shpërndarjes dhe atyre të mbyllura të shpërndrarjes - të dhënat variabël

1. Operatoret e sistemit të shpërndarjes dhe atyre të mbyllura të shpërndrarjes duhet të ofrojnë të dhënat variabël të elementeve përkatës të rrjetit të referuara ne nenin 5:

a) mosdisponueshmëria e planifikuar ose të detyruar të elementeve të modeluar;
b) veprimet përmirësuese topologjike në pajtim me Nenin 14 të Rregullores 2016/1719, si dhe masat topologjike të miratuara sipas metodologjisë së modelit të përbashkët të rrjetit.

Neni 8
Gjenerimi - të dhënat strukturore

1.Zotëruesit e njësive gjeneruese, duke përfshirë kondensatorët sinkron dhe pompat, duhet të sigurojnë informacionin përkatës përshkruar në këtë Nen në qofte se janë të modeluara në detaje, qoftë individuale apo së bashku. Njësitë gjeneruese duhet të modelohen në detaje në qoftë se janë të lidhura në një nivel të tensionit

a) 220 kV ose më lart;

b) prej më pak se 220 kV dhe elementet e rrjetit të cilat përdoren në analizat rajonale të sigurisë operative.

2.Njësitë gjeneruese identike apo të ngjashme mund të modelohen në detaje së bashku nëse ky modelim është i mjaftueshëm në analizat rajonale të sigurisë operative. Për njësitë gjeneruese të modeluara në mënyrë të detajuar sëbashku, një model ekuivalent duhet të përfshihen në IGM. Zotëruesit e njësive gjeneruese individuale duhet të sigurojnë informacion të detajuar mbi njësitë gjeneruese dhe OSSh-ja përkatëse duhet të sigurojë informacion të detajuar mbi lidhjet e rrjetit në mënyrë që OST të mund të llogarisë modelin ekuivalent. Në rast të kundërt, OST-së do t'i ofrohet modeli i plotë ekuivalent.

3.Operatoret e sistemit të shpërndarjes përfshi ata të mbyllur të shpërndrarjes, duhet të sigurojë informacionin përkatës të përshkruar në këtë Nen për kapacitetin gjenerues të modeluar jo në detaje. Ky kapacitet gjenerues do të modelohet si tërësi i ndarë nga burimet primare të energjisë dhe ngarkesa.

4.Për njësitë gjeneruese të modeluara në detaje edhe për tërësine e kapacitetit gjenerues të ndarë nga burimet primare të energjisë dhe ngarkesës, duhet të sigurohen të dhënat e mëposhtme:

a) pika e lidhjes;
b) burimi primar i energjisë.

5.Për njësitë gjeneruese të modeluara në mënyrë të detajuar në IGM duhet të përfshihen të dhënat e mëposhtme:

a) vlerat maksimale dhe minimale të fuqisë aktive; përcaktuara si vlera për të cilat njësi gjeneruese mund të rregullohet. Në rastin e pompave hidroelektrike rezervuese, do të modelohen dy cikle dhe dy të dhëna duhet të jenë të jepen, një për të gjenerimin dhe një mënyrën e pompimit;
b) llojin e mënyrës së kontrollit, një nga të mëposhtmet: "jashtë pune", "kontrolli i tensionit", "kontrolli i faktorit te fuqisë", "kontrolli i fuqisë reaktive" dhe, për njësitë gjeneruese me tension të rregullueshëm, nyjet balancuese ku tensioni planifikuar është i vendosur;
c) vlerat maksimale dhe minimale të fuqisë reaktive kur është dhënë vlera minimale dhe maksimale e fuqisë aktive, si dhe, kurbën e aftësisë;
d) ngarkesa ndihmëse e njësisë gjeneruese që përfaqëson nevojat vetiake të njësisë gjeneruese duhet të modelohet si një ngarkesë jo-konform në pikën e lidhjes.

6. Për njësitë gjeneruese modeluar si tërësi në IGM duhet të përfshihen të dhënat e mëposhtme:
   a) Tërësia e kapacitetit gjenerues e veçuar nga burimet primare të energjisë dhe nga ngarkesa në pjesët përkatëse të rrjetit referuara ne Nenin 5 të veçuara nga nën-stacionet e modelit ekuivalent apo nën-stacionet në të cilat janë të lidhura pjesët përkatëse të rrjetit.

7.Për njësitë gjeneruese modeluar si tërësi dhe menaxhuar nga një tërësi të dhënash të cilat janë përdorur në analizën rajonale të sigurisë të operimit duhet të përfshihen të dhënat e mëposhtme:

a) Tërësia e kapacitetit gjenerues e veçuar nga burimet primare të

energjisë dhe nga ngarkesa menaxhuar nga një tërësi të dhënash në pjesët përkatëse të veçuara nga nën-stacionet e modelit ekuivalent apo nën-stacionet në të cilat janë të lidhura pjesët përkatëse të rrjetit.

Neni 9
Gjenerimi - të dhënat variabël që ndryshjnë rrallë

1. Zotëruesit e njësive gjeneruese të modeluara në mënyrë të detajuar ose, në rastin e njësive gjeneruese të modeluara në mënyrë të detajuar së bashku, zotëruesit e njësive gjeneruese individuale duhet të japin të dhënat variabile që ndryshojnë rrallë në vijim për njësitë gjeneruese të referuara në nenin 8:
   a) Kërkesa parësore për dispeçim
2. Informacioni i përmendur në paragrafin (1) (a) përbën informacionin në dispozicion në lidhje me mënyrën se si do të dispaçohen njësitë gjeneruese në përputhje me Nenin 16 (3) (d) të Rregullores 2015/1222, siç referohet në Nenin 17 të Rregullores 2016/1719 dhe do të përdoret vetëm për qëllim të llogaritjes së kapacitetit.

Neni 10
Gjenerimi - të dhënat variabël

1. Zotëruesit e njësive gjeneruese të modeluara në mënyrë të detajuar ose, në rastin e njësive gjeneruese të modeluara në mënyrë të detajuar së bashku, zotëruesit e njësive gjeneruese individuale duhet të japin të dhënat variabile në vijim për njësitë gjeneruese të referuara në nenin 8:
   a) informacion në lidhje me rezervat e sipërmë dhe të poshtme të fuqisë aktive dhe llojet e tjera të sherbimeve ndihmëse;
   b) planin e ndërprerjeve;
   c) lloji i testimit;
   d) padisponueshmëria e planifikuar;
   e) çdo kufizim të kapacitetit të fuqisë aktive;
   f) parashikimi i prodhimit të fuqisë active.
2. Informacioni i përmendur në paragrafin (1) (a) përbën informacionin në dispozicion në lidhje me mënyrën se si do të dispaçohen njësitë gjeneruese në përputhje me Nenin 16 (3) (d) të Rregullores 2015/1222, siç referohet në Nenin 17 të Rregullores 2016/1719 dhe do të përdoret vetëm për qëllim të llogaritjes së kapacitetit.

Neni 11
Ngarkesa - të dhënat strukturore

1.Ngarkesat duhet të sigurojnë informacionin përkatës përshkruar në këtë Nen në qofte se janë të modeluara në detaje, qoftë individuale apo së bashku. Njësitë gjeneruese duhet të modelohen në detaje në qoftë se janë të lidhura në një nivel të tensionit

a) 220 kV ose më lart;
b) prej më pak se 220 kV dhe elementet e rrjetit të cilat përdoren në analizat rajonale të sigurisë operative.

2.Ngarkesa identike apo të ngjashme mund të modelohen në detaje së bashku nëse ky modelim është i mjaftueshëm në analizat rajonale të sigurisë operative. Për ngarkesat e modeluara në mënyrë të detajuar sëbashku, një model ekuivalent duhet të përfshihen në IGM. Zotëruesit ngarkesave individuale duhet të sigurojnë informacion të detajuar mbi ngarkesat dhe OSSh-ja përkatëse duhet të sigurojë informacion të detajuar mbi lidhjet e rrjetit në mënyrë që OST të mund të llogarisë modelin ekuivalent. Në rast të kundërt, OST-së do t'i ofrohet modeli i plotë ekuivalent.

3.Operatoret e sistemit të shpërndarjes përfshi ata të mbyllur të shpërndrarjes, duhet të sigurojë informacionin përkatës të përshkruar në këtë Nen për ngarkesa të modeluar jo në detaje te cilat duhen modeluar si tërësi.

4.Për ngarkesat e modeluara në detaje edhe për tërësine ngarkesave të ndarë nga gjenerimi, duhet të sigurohen të dhënat e mëposhtme:

a) pika e lidhjes;
b) konsumi maksimal i fuqisë active;
c) faktori i fuqisë ose fuqia reactive;
d) Përputhshëria (ku vlera "e vërtetë" nënkupton që konsumi i fuqisë aktive dhe reaktive i ngarkesës duhet të jetë i shkallëzuar kur shkallëzohet ngarkesën e përgjithshme).

5.Për ngarkesat e modeluara në mënyrë të detajuar duhet të ofrohen të dhënat e mëposhtme:

a) karakteristikat e kontrollit të fuqisë reaktive, kur këto janë të instaluara;
b) uqinë maksimale dhe minimale aktive në dispozicion të kërkesës dhe kohëzgjatjen maksimale dhe minimale të çdo ndërprerje te fuqisë në dispozicion të kërkesës;

6.Për ngarkesat e modeluara si tërësi duhet të ofrohen të dhënat e mëposhtme:

a) Tërësia e ngarkesave e veçuar nga gjenerimi në pjesët përkatëse të rrjetit referuara ne Nenin 5 të veçuara nga nën-stacionet e modelit ekuivalent apo nën-stacionet në të cilat janë të lidhura pjesët përkatëse të rrjetit.

7.Për ngarkesat e modeluara si tërësi dhe menaxhuar nga një tërësi të dhënash të cilat janë përdorur në analizën rajonale të sigurisë të operimit duhet të përfshihen të dhënat e mëposhtme:

a) Tërësia e ngarkesave e veçuar nga gjenerimi e menaxhuar nga një tërësi të dhënash në pjesët përkatëse të veçuara nga nën-stacionet e modelit ekuivalent apo nën-stacionet në të cilat janë të lidhura pjesët përkatëse të rrjetit.

Neni 12
Ngarkesa - të dhënat variabël

1. Zotëruesit e ngarkesave të modeluara në mënyrë të detajuar ose, në rastin e ngarkesave të modeluara në mënyrë të detajuar së bashku, duhet të japin të dhënat variabile në vijim për ngarkesat të referuara në nenin 11 kur është e mundur:
   a) planin e ndërprerjeve;
   b) parashikimi i fuqisë aktive në dispozicion të kërkesës dhe çdo përgjigje të planifikuar ndaj kërkesës;

Neni 13
Lidhjet HVDC - të dhënat strukturore

1. Lidhje HVDC do të modelohen pavarësisht nëse janë të vendosura tërësisht brenda një zone të vetme ofertuese apo lidhi dy zona ofertuese. OST ose OST-t e interesuar do të vendosin për shkallën e detajeve me të cilën duhet të modelohet lidhja HVDC. Ata duhet të bazojnë vendimin e tyre mbi funksionet për të cilat do të përdoret lidhja HVDC. Si parazgjedhje, një lidhje HVDC do të modelohet në mënyrë të detajuar dhe pjesët AC/DC e lidhjes HVDC do të shkëmbehen nga OST-t në fjalë, pavaresisht se funksionet per te cilat do të përdoret nuk e kërkojnë këtë.
2. Për lidhjet HVDC modeluar në mënyrë të detajuar dhe për ata modeluar në një mënyrë të thjeshtëzuar, duhet të përfshihen të dhënat në vijim:
   a) Pika e lidhjes.

3. Për lidhjet HVDC të modeluara në detaje zotëruesi duhet të ofrojë një model të detajuar që do të përfshijë
   a) karakteristikat elektrike
   b) lloji dhe karakteristikat e mënyrave të komandimit.
4. Lidhjet HVDC të modeluara në mënyrë të thjeshtuar, do të përfaqësohen nga flukse ekuivalente në pikën e lidhjes.

Neni 14
Lidhjet HVDC - të dhënat variabël që ndryshjnë rrallë

1.Zotëruesit e lidhjeve HVDC të modeluara në mënyrë të detajuar duhet të japin të dhënat variabile që ndryshojnë rrallë për lidhjet HVDC të referuara në Nenin 13:
   a) Parametrat e komandimit përfshi:
      i. regjimin e punës - inverter / ndreqës;
      ii. mënyra e kontrollit - tensjoni, fuqia aktive, fuqia reaktive, faktori i fuqisë, rryma, ose mënyra të tjetëra të aplikueshme;
      iii. tensioni i synuar;
      iv. nyjet balancuese

Neni 15
Lidhjet HVDC - të dhënat variabël

1.Zotëruesit e lidhjeve HVDC të modeluara në mënyrë të detajuar duhet të japin të

dhënat variabile për lidhjet HVDC të referuara në Nenin 13 nëse është e mundur:

a) fuqia aktive e synuar;

Neni 16
Afatet për ofrimin e informacionit

1.Afatet e paracaktuara për sigurimin e informacionit sipas llojit të të dhënave janë si më poshtë:

a) të dhënat strukturore: gjashtë muaj para hyrjes në veprim apo zbatimit të një ndryshimi në karakteristikat e elementit përkatës të rrjetit; vlefshmëria e të dhënave të ofruara duhet të konfirmohet çdo vit deri më 01 Prill;
b) të dhënat variabël dhe ato që ndryshjnë rrallë:
   i. ndryshimet e pritshme për vitit vijues duhet të njoftohen në OST jo më vonë se data 01 Prill e çdo viti;
   ii. ndryshimet e pritshme për muajin në vijim duhet të njoftohen në OST jo më vonë se dita e pestë e çdo muaji;

2.Kur cakton afatet për ofrimin e të dhënave, secili OST mund të caktojë një afat që është më pak kufizues për ofruesit e të dhënave sesa afati i përcaktuar në paragrafin 1. Kur një OST ka caktuar afatin më pak kufizues se afati i paracaktuar dhe me vone e ndryshon kete afat në një më të kufizuar, OST do të sigurojë që parimet e përshkruara në Rregulloren 2016/1719 në aspektin e konsultimit të palëve të interesuara ose në alternativë, të sigurojë që zhvillohen procese të mjaftueshme konsultimi dhe aprovimi për të përmbushur kërkesat në nivel kombëtar, me kusht që qasja e tillë alternative të jetë në përputhje me parimet e përgjithshme të konsultimit të palëve të interesuara të përcaktuara në Rregulloren 2016/1719. Në asnjë rrethanë, OST-t nuk përcaktojnë afate kohore më të kufizuara për ofruesit e të dhënave sesa afatet e paracaktuara sipas kësaj metodologjie.

Neni 17
Monitorimi i cilësisë

1.Secili OST do të monitorojë cilësinë e të dhënave që i janë dhënë, si dhe afatin kohor të dorëzimit të të dhënave dhe pajtueshmërinë e plotë me rregullat e zbatimit.
2.Nëse një OST identifikon probleme në lidhje me cilësinë e të dhënave që i janë ofruar ose kohëzgjatjen e dhënies së të dhënave ose pajtueshmërinë e përgjithshme me rregullat e zbatimit, në radhë të parë do të përpiqet të zgjidhë këto probleme direkt me subjektin në fjalë.

Neni 18
Afati kohor i zbatimit

1.
as miratimit të metodologjisë së tanishme secili OST do të publikojë atë në internet, në përputhje me nenin 4 (13) të Rregullores 2016/1719.
2.

o më vonë se një muaj pas miratimit të metodologjisë aktuale, secili OST do të:

a) nformojnë entitetet që duhet të ofrojnë të dhëna mbi informacionin që duhet të ofrojnë, si dhe afatet për sigurimin e informacionit;

b) ërcjellë informacionin e përcaktuar në (a) tek ENTSO-E;

c) ë përgatisë draft-rregullat e zbatimit mbi praktikat e dhënies së të dhënave duke specifikuar, për shembull, formatet e të dhënave dhe kërkesat teknike në lidhje me zbatimin e procesit IT të sigurimit të të dhënave në përputhje me ligjin kombëtar. Çdo OST do të sigurojë që këto rregulla të zbatimit të përdorin proceset ekzistuese të infrastrukturës dhe të ofrimit të të dhënave dhe sigurojnë kohë të mjaftueshme për zbatim; ku OST-t do të sigurojnë gjithashtu edhe udhëzime të tjera që mund të kërkohen.

3. o më vonë se dy muaj pas miratimit të metodologjisë aktuale, ENTSO-E do të publikojë informacioni referuar në Nenin 16 (6) të Rregullores 2015/1222, siç referohet në Nenin 17 të Rregullores 2016/1719.

4. o më vonë se dymbëdhjetë muaj pas miratimit të metodologjisë aktuale ose 14 dhjetorit 2017, cilado qoftë e vonuar, secili OST do të sigurojë që procesi i sigurimit të të dhënave të kërkuara për zbatimin e metodologjisë është funksional; kjo nënkupton që të gjitha hapat e nevojshme të kërkuara nga legjislacioni kombëtar ose rregulloret siç janë konsultimi i palëve të interesuara ose miratimi i ERE duhet të jenë përfunduar. Në minimum, rregullat e zbatimit duhet të jenë finalizuar dhe procesi i sigurimit të të dhënave duhet të jetë testuar.

Neni 19
Gjuha

Gjuha reference për këtë Propozim CGMM do të jetë Anglisht. Për shmangien e pasigurive, kur OST duhet të përkthejnë këtë propozim në gjuhën e tyre kombëtare, në rast të mospërputhjeve ndërmjet versionit në gjuhën angleze të publikuar nga OST në përputhje me nenin 4 (13) të Rregullores 2016/1719 dhe versionit në një gjuhë tjetër, OST, në përputhje me legjislacionin kombëtar, i siguron autoritetit rregullator pëkatës një përkthim të përditësuar të propozimit.

All TSOs' proposal for a generation and load data provision methodology in accordance with Article 17 of Commission Regulation (EU) 2016/1719 of 26 September 2016 establishing a guideline on forward capacity allocation

23 May 2017

TSOs, taking into account the following:

Whereas

(1) This document is a common proposal developed by all Transmission System Operators (hereafter referred to as "TSOs") regarding the development of a proposal for a generation and load data provision methodology (hereafter referred to as "GLDPM").

(2) This proposal (hereafter referred to as the "GLDPM Proposal") takes into account the general principles and goals set in Commission Regulation (EU) 2016/1719 of 26 September 2016 establishing a guideline on forward capacity allocation (hereafter referred to as "Regulation 2016/1719") as well as Regulation (EC) No 714/2009 of the European Parliament and of the Council of 13 July 2009 on conditions for access to the network for cross-border exchanges in electricity (hereafter referred to as "Regulation (EC) No 714/2009"). The goal of Regulation 2016/1719 is the coordination and harmonisation of capacity calculation and allocation in the long-term cross-zonal markets. To facilitate these aims, it is necessary for all TSOs to use a common grid model. A common grid model can only be created if all TSOs have access to the generation and load data that this requires. "Generation" encompasses all injections into the transmission network and "Load" encompasses all withdrawals from the transmission network.

(3) While the GLDPM described in the present GLDPM Proposal sets out requirements with respect to the delivery of the generation and load data required to establish the common grid model, the rules

on how to establish the common grid model itself are addressed in the common grid model methodology pursuant to Article 18 of Regulation 2016/1719.

(4) Article 16 of Commission Regulation (EU) 2015/1222 of 24 July 2015 establishing a guideline on capacity allocation and congestion management (hereafter referred to as "Regulation 2015/1222") is referred to in Article 17 of Regulation 2016/1719 and defines several specific requirements that the GLDPM Proposal should take into account:

"1. By 10 months after the entry into force of this Regulation all TSOs shall jointly develop a proposal for a single methodology for the delivery of the generation and load data required to establish the common grid model, which shall be subject to consultation in accordance with Article 12. The proposal shall include a justification based on the objectives of this Regulation for requiring the information.

2. The proposal for the generation and load data provision methodology shall specify which generation units and loads are required to provide information to their respective TSOs for the purposes of capacity calculation.

3. The proposal for a generation and load data provision methodology shall specify the information to be provided by generation units and loads to TSOs. The information shall at least include the following: (a) information related to their technical characteristics; (b) information related to the availability of generation units and loads; (c) information related to the schedules of generation units; (d) relevant available information relating to how generation units will be dispatched.

4. The methodology shall specify the deadlines applicable to generation units and loads for providing the information referred to in paragraph 3.

5. Each TSO shall use and share with other TSOs the information referred to in paragraph 3. The information referred to in paragraph 3(d) shall be used for capacity calculation purposes only.

6. No later than two months after the approval of the generation and load data provision methodology by all regulatory authorities, ENTSO for Electricity shall publish: (a) a list of the entities required to provide information to the TSOs; (b) a list of the information referred to in paragraph 3 to be provided; (c) deadlines for providing information."

(5) Article 17 of Regulation 2016/1719 constitutes the legal basis for the proposal for a generation and load data provision methodology for long-term time frames and sets out several additional requirements:

"1. No later than six months after the approval of the generation and load data provision methodology established for the day-ahead and intraday time frames referred to in Article 9(6) of Regulation (EU) 2015/1222, all TSOs shall jointly develop a proposal for a single generation and load data provision methodology for delivering the generation and load data required to establish the common grid model for long-term time frames. The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 6. The methodology shall take into account and complement the generation and load data provision methodology according to Article 16 of Regulation (EU) 2015/1222.

2. When developing the generation and load data provision methodology, the requirements set in Article 16 of Regulation (EU) 2015/1222 shall apply."

(6) Article 2(2) of Regulation 2015/1222 defines the common grid model as

"a Union-wide data set agreed between various TSOs describing the main characteristic (sic) of the power system (generation, loads and grid topology) and rules for changing these characteristics during the capacity calculation process"

(7) Article 2(1) of Regulation 2015/1222 defines an individual grid model as
"a data set describing power system characteristics (generation, load and grid topology) and related rules to change these characteristics during capacity calculation, prepared by the responsible TSOs, to be merged with other individual grid model components in order to create the common grid model"

(8) Article 19 of Regulation 2015/1222 also includes relevant provisions:
"2. Each individual grid model shall represent the best possible forecast of transmission system conditions for each scenario specified by the TSO(s) at the time when the individual grid model is created.
3. Individual grid models shall cover all network elements of the transmission system that are used in regional operational security analysis for the concerned time-frame."
5. Each TSO shall provide all necessary data in the individual grid model to allow active and reactive power flow and voltage analyses in steady state."

(9) Article 4(8) of Regulation 2016/1719 sets out two further obligations:
"The proposal for terms and conditions or methodologies shall include a proposed timescale for their implementation and a description of their expected impact on the objectives of this Regulation."

(10) Article 28(1) and (2) of Regulation 2015/1222 referred to in Article 22 of Regulation 2016/1719 formulates additional obligations relevant for the GLDPM Proposal addressed to the generation units and loads as data providers:
"1. For each capacity calculation time-frame referred to in Article 14(1), each generator or load unit subject to Article 16 shall provide the data specified in the generation and load data provision methodology to the TSO responsible for the respective control area within the specified deadlines.
2. Each generator or load unit providing information pursuant to Article 16(3) shall deliver the most reliable set of estimations practicable."

(11) Article 4(8) of Regulation 2016/1719 requires that the expected impact of the GLDPM Proposal on the objectives of Regulation 2016/1719 is described. The impact is presented below (points (12) to (20) of this Whereas Section). The description of the impact of the GLDPM Proposal on the objectives of Regulation 2016/1719 should be read in conjunction with the related articles of the Common Grid Model Methodology required pursuant to Article 18 of Regulation 2016/1719 being a companion methodology to the GLDPM Methodology.
The GLDPM Proposal contributes to and does not in any way hamper the achievement of the objectives of Article 3 of Regulation 2016/1719. In particular, the GLDPM Proposal serves the objective of promoting effective long-term cross-zonal trade with long-term cross-zonal hedging opportunities for market participants (Article 3(a) of Regulation 2016/1719) in contributing to coordinated capacity calculation by prescribing the inputs required from the addressees of the proposal to facilitate the preparation of individual grid models to be merged into the common pan-European grid model (for long-term markets, used only in capacity calculation regions where security analysis based on multiple scenarios pursuant to Article 10 of Regulation 2016/1719 is applied).

(12) In accordance with Article 3(b) of Regulation 2016/1719, and taking into account the capacity calculation methodologies to be developed under Regulation 2016/1719, the creation of the common grid model and use thereof in the capacity calculation process (for long-term markets,

used only in capacity calculation regions where security analysis based on multiple scenarios pursuant to Article 10 of Regulation 2016/1719 is applied) will optimise the calculation and allocation of cross-zonal capacity by ensuring a common methodology and inputs for the preparation of individual grid models to be merged into the common pan-European grid model. The GLDPM Proposal contributes to meeting this objective of Regulation 2016/1719 by prescribing the inputs required from the addressees of the proposal to facilitate the preparation of individual grid models to be merged into the common pan-European grid model.

(13) The GLDPM Proposal ensures that the objective of fair and non-discriminatory treatment of TSOs, NEMOS, the Agency, regulatory authorities and market participants is met insofar as the requirements in respect of data provision by the addressees of the GLDPM Proposal are common and binding throughout the Union. The GLDPM Proposal, in setting out requirements for data provision to facilitate the operation of the Common Grid Model Methodology required pursuant to Article 18 of Regulation 2016/1719, contributes to the general aim of non-discriminatory access to long-term cross-zonal capacity further to Article 3(c) of Regulation 2016/1719.

(14) The CGM Methodology ensures and enhances the transparency and reliability of information further to Article 3(f) of Regulation 2016/1719 by providing for monitoring of the quality and timely delivery of data to TSOs. The detailed requirements in relation to data provision in the GLDPM Proposal enhance the reliability of the data that will be available to TSOs for the purposes of creating individual grid models and the creation of the common grid model (for long-term markets, used only in capacity calculation regions where security analysis based on multiple scenarios pursuant to Article 10 of Regulation 2016/1719 is applied).

(15) The GLDPM Proposal also contributes to the objective of respecting the need for a fair and orderly forward capacity allocation (Article 3(e) of Regulation 2016/1719) by contributing to the provision of a common grid model to be used in the capacity calculation process on the basis of the common grid model (for long-term markets, used only in capacity calculation regions where security analysis based on multiple scenarios pursuant to Article 10 of Regulation 2016/1719 is applied).

(16) The GLDPM Proposal will contribute to the efficient long-term operation and development of the electricity transmission system and electricity sector in the Union by virtue of outlining the common requirements in terms of data provision to be used as inputs for creating the common grid model that will be used in a coordinated manner throughout the Union (for long-term markets, used only in capacity calculation regions where security analysis based on multiple scenarios pursuant to Article 10 of Regulation 2016/1719 is applied). (Article 3(g) of Regulation 2016/1719)

(17) The GLDPM Proposal contributes to the objective of providing non-discriminatory access to long-term cross-zonal capacity (Article 3(c) of Regulation 2016/1719) again by specifying the common data provision requirements that form the basis for provision of the common grid model (for long-term markets, used only in capacity calculation regions where security analysis based on multiple scenarios pursuant to Article 10 of Regulation 2016/1719 is applied).

(18) Article 16(1) of Regulation 2015/1222 which Article 17 of Regulation 2016/1719 refers to requires that a justification based on the objectives of the regulation for requiring the information sought is included in this proposal. It has been outlined that the GLDPM Proposal complies generally with the objectives of Regulation 2016/1719 in that the information being sought contributes to the formation of the common grid model, further to the requirements outlined in the

Common Grid Model Methodology as required under Article 18 of Regulation 2016/1719. The information required to be provided by the addressees of the GLDPM Proposal constitute the inputs required by TSOs to prepare their individual grid models further to the Common Grid Model Methodology referenced above. As the GLDPM Proposal prevents double-reporting of information by the addressees of the proposal, the requirements for information provision are balanced and proportionate. The proposal further allows for the continuation of data provision under existing mechanisms in individual jurisdictions throughout the Union, thus ensuring as minimal an impact as possible on the addressees of the proposal.

SUBMIT THE FOLLOWING GLDPM PROPOSAL TO ALL REGULATORY AUTHORITIES:

Article 1
Subject matter and scope

1. The generation and load data provision methodology described in this proposal is the common proposal of all TSOs in accordance with Article 17 of Regulation 2016/1719.
2. This methodology shall apply in the area referred to in Article 1(2) of Regulation 2016/1719.
3. This methodology shall also apply to those jurisdictions outside the area referred to in Article 1(2) of Regulation 2016/1719 whose TSOs have joined the CGM process on a voluntary basis in accordance with the provisions in Article 1 of the common grid model methodology.
4. The TSOs referred to in paragraph 1 shall monitor that in those jurisdictions participating in the CGM process on a voluntary basis pursuant to paragraph 3 all relevant parties respect their obligations. If the relevant parties do not respect their essential obligations in a way that significantly endangers the implementation and operation of Regulation 2016/1719, the TSOs in the area referred to in paragraph 1 shall terminate the voluntary participation in the CGM process of the TSO(s) in the corresponding jurisdictions in accordance with the procedure set out in Article 4(2) of Regulation 2016/1719.
5. This methodology does not apply to HVDC connections that are operated by one TSO if the corresponding Member State has assigned the responsibility for complying with the obligations set out in Article 17 of Regulation 2016/1719 to a different TSO.

Article 2
Definitions and interpretation

For the purposes of this proposal, the terms used shall have the meaning of the definitions included in Article 2 of Regulation 2016/1719 and the other items of legislation referenced therein as well as Article 2 of the Generation and Load Data Provision Methodology pursuant to Article 16 of Regulation 2015/1222.

Article 3
General principles

1. This methodology sets out the generation and load data which may be required by TSOs in order to establish the common grid model. Each TSO shall have the right but not the obligation to obtain these data from the owner of the corresponding network element or the party responsible for providing the information, as the case may be, provided that all of the following conditions are met:
    a. the TSO requires the data in order to build its individual grid model or to meet other obligations that are essential to establishing the common grid model; the set of required data shall be the minimum set that enables the TSO to do so;
    b. the data are not already available to the TSO
        i. either pursuant to national legislation or regulation, on a contractual basis or based upon some other kind of legally binding mechanism;
        ii. or as data publicly available via the central information transparency platform pursuant to Commission Regulation (EU) No 543/2013 of 14 June 2013 on submission and publication of data in electricity markets and amending Annex I to Regulation (EC) No 714/2009 of the European Parliament and of the Council (hereafter referred to as "Regulation 543/2013") or pursuant to Regulation (EU) No 1227/2011 of the European Parliament and of the Council of 25 October 2011 on wholesale energy market integrity and transparency (hereafter referred to as "Regulation 1227/2011 (REMIT)").
2. This methodology does not confer upon TSOs the right to request data not explicitly described in this methodology. For avoidance of doubt, data not used in order to build individual grid models for long-term time-frames are out of scope of the present methodology.
3. The harmonisation requirement set out in Article 19(4) of Regulation 2015/1222 referred to in Article 20 of Regulation 2016/1719 shall be understood to refer to the harmonisation of modelling principles. TSOs shall not invoke the harmonisation requirement in order to obtain data which they do not require in order to build their individual grid model or in order to meet other obligations that are essential to establishing the common grid model.
4. Except where explicitly stated otherwise, the owner of the corresponding network element shall be the party required to provide the data to the TSO.
5. Data to be provided to the TSO under this methodology shall, in principle, be provided directly to the TSO. Subject to the agreement of the TSO, parties required to provide data under the generation and load data provision methodology shall be allowed to delegate tasks in accordance with the principles set out in Article 62 of Regulation 2016/1719. The TSO shall not unreasonably withhold its agreement.
6. Subject to the confidentiality obligations set out in Article 7 of Regulation 2016/1719, TSOs may share the data obtained with other TSOs that participate in the CGM process pursuant to Article 16(3) of Regulation 2015/1222 referred to in Article 17 of Regulation 2016/1719 as well as the alignment agents referred to in Article 19 of the common grid model methodology, the merging agents referred to in Article 20 of the common grid model methodology, and the owner of the information platform referred to in Article 21 of the common grid model methodology.

7. Regarding the enforceability of the present methodology and the dispute resolution related to its provisions including the implementation and interpretation of this methodology and the proper functioning of the data provision process the relevant Union and national law applies.
8. All times stated in this GLDPM Proposal refer to market time as defined in Article 2(15) of Regulation 2015/1222.
9. This methodology solely relates to the provision of data and deadlines associated with the CGM process and does not affect existing or future obligations to provide data or deadlines related to any other system operation process if those obligations to provide data or those deadlines are based on national legislation or regulation, contractual arrangements, or some other kind of legally binding mechanism.

Article 4
Data provision

1. Each party obliged to provide data under this methodology shall respect the implementation rules set by the responsible TSO.
2. This methodology in conjunction with the provisions of the common grid model methodology as required under Article 18 of Regulation 2016/1719 shall make it possible to create the common grid model pursuant to Article 22 of Regulation 2016/1719. In particular, this means that this methodology relates to the elements of the high-voltage and extra high-voltage network, insofar as these are used in regional operational security analysis for the concerned time-frame.
3. Where this methodology refers to a breakdown by primary energy sources, a breakdown into primary energy sources consistent with those used by the central information transparency platform referred to in Article 3 of Regulation 543/2013 is required.

Article 5
Distribution and closed distribution system operators – structural data

1. Distribution and closed distribution system operators shall provide the structural data described in paragraph 2 of this Article if these grid elements pertain to a voltage level
    a. of 220 kV or above;
    b. of less than 220 kV and they are used in regional operational security analysis.
2. The relevant grid elements and the data to be provided for these are
    a. sub-stations: voltage levels, busbar sections and if applicable to the modelling approach used by the TSO switching devices to include switching device identifier and switching device type, comprising either breaker or isolator or load break switch;
    b. lines or cables: electrical characteristics, the sub-stations to which these are connected;
    c. power transformers incl. phase-shifting power transformers: electrical characteristics, the sub-stations to which these are connected, the type of tap changer, and type of regulation,

where applicable;

d. power compensation devices and flexible AC transmission systems (FACTS): type, electrical characteristics, and type of regulation where applicable.

3. Distribution and closed distribution system operators shall provide a model or an equivalent model of those parts of the grid operated at a voltage of less than 220 kV if
   a. these parts of the grid are used in regional operational security analysis, or
   b. the relevant grid elements in those parts of the grid are connecting
      i. a generation unit or load modelled in detail in accordance with Article 8 or 11 to the 220 kV or higher voltage level; or
      ii. two nodes at the 220 kV or higher voltage level.
4. Models and equivalent models pursuant to paragraph 3 shall contain aggregates of load separated from generation and generation capacity separated by primary energy sources and separated from load in the corresponding parts of the grid broken down by sub-stations of the equivalent model or the sub-stations to which the corresponding parts of the grid are connected.
5. Distribution and closed distribution system operators shall provide the following information on operational monitoring limits for the relevant grid elements described in this Article:
   a. a PATL reflecting the nominal rating for each season if the rating does not depend upon meteorological conditions or the pre-fault loading;
   b. one or more TATLs, reflective of the corresponding season and based on the applicable PATL, for each explicitly modelled transmission line, cable, transformer and relevant item of DC equipment;
   c. for each TATL specified pursuant to point (b) a TATL duration;
   d. tripping current for each relevant item of explicitly modelled transmission equipment, if applicable;
   e. maximum and minimum acceptable voltages at each nominal voltage level, as per relevant locally applicable codes, standards, licences, policies and agreements.

Article 6

Distribution and closed distribution system operators – infrequently changing variable data

1. Distribution and closed distribution system operators shall provide the following infrequently changing variable data for the relevant network elements:
   a. the tap position of all modelled power transformers including phase-shifting transformers without regulation;
   b. the best forecast operational topological situation defined as the expected configuration of the corresponding parts of the grid;
   c. control settings for the following items of regulating equipment referred to in Articles 5 and 8, respectively, where modelled and relevant:
      i. power transformers and associated tap changers;
      ii. phase-shifting transformers and associated tap changers;
      iii. reactive compensation devices:

1. shunt compensators - shunt capacitors or reactors or discretely switchable banks of shunt capacitors or reactors;
2. static VAR compensators;
3. synchronous condensers;
4. static synchronous compensators (STATCOMs) and other flexible AC transmission system (FACTS) devices;

iv. generators - with respect to voltage regulation;

d. the control settings pursuant to point (c) shall include the following data where applicable:
   i. regulation status - enabled or disabled;
   ii. regulation mode - voltage, active power, reactive power, power factor, current or another mode as appropriate;
   iii. regulation target or target range - in kV, MW, Mvar, p.u. or another unit as appropriate;
   iv. regulation target deadband;
   v. regulation participation factor;
   vi. regulated node.

Article 7
Distribution and closed distribution system operators – variable data

1. Distribution and closed distribution system operators shall provide the following variable data for the network elements referred to in Article 5:
   a. the planned or forced unavailability of modelled items of equipment that are known to be unavailable;
   b. topological remedial actions pursuant to Article 14 of Regulation 2016/1719 as well as topological agreed measures pursuant to the common grid model methodology.

Article 8
Generation – structural data

1. Owners of generation units including synchronous condensers and pumps shall provide the relevant information described in this Article if these are modelled in detail, whether on an individual or composite basis. Generation units shall be modelled in detail if they are connected at a voltage level
   a. of 220 kV or above;
   b. of less than 220 kV and they are used in regional operational security analysis.
2. Several identical or similar generation units may be modelled in detail on a composite basis if this modelling approach is sufficient with respect to regional operational security analysis. For generation units modelled in detail on a composite basis an equivalent model shall be included in the individual grid model. The owners of the individual generation units shall provide the detailed information on the generation units and the relevant DSO shall provide detailed information on the grid connections such that the TSO can compute the equivalent model. Alternatively the complete

equivalent model shall be provided to the TSO.

3. Distribution including closed distribution system operators shall provide the relevant information described in this Article for generation capacity not modelled in detail. This generation capacity shall be modelled as aggregates separated by primary energy sources and separated from load.
4. For both generation units modelled in detail and for aggregates of generation capacity separated by primary energy sources and separated from load the following data shall be provided:
    a. connection point;
    b. primary energy source.
5. For generation units modelled in detail, the following data shall be provided:
    a. maximum active power and minimum active power; defined as those values which the generation unit can regulate to. In the case of hydroelectric pumped storage generation units, two cycles shall be modelled and two records have to be provided, being one for the generating mode and one for the pumping mode;
    b. the type of control mode, being one of the following: disabled, voltage control, power factor control, reactive power control and, for voltage-controlled generation units, the regulated buses, where the scheduled voltage is set up;
    c. maximum and minimum values of reactive power when the minimum and maximum active power is delivered as well as the associated capability curve;
    d. the auxiliary load of the generation unit representing the internal demand of the generation unit shall be modelled as a non-conforming load at the connection point of the generation unit.
6. For generation units modelled as aggregates the following data shall be provided:
    a. aggregates of generation capacity separated by primary energy sources and separated from load in the corresponding parts of the grid referred to in Article 5 broken down by sub-stations of the equivalent model or the sub-stations to which the corresponding parts of the grid are connected.
7. For generation units modelled as aggregates and managed by an aggregator whose data are used in regional operational security analysis, the aggregator shall provide the following data:
    a. aggregates of generation capacity separated by primary energy sources and separated from load managed by the aggregator in the corresponding parts of the grid broken down by sub-stations of the equivalent model or the sub-stations to which the corresponding parts of the grid are connected.

Article 9
Generation – infrequently changing variable data

1. Owners of generation units modelled in detail or, in the case of generation units modelled in detail on a composite basis, the owners of the individual generation units shall provide the following infrequently changing variable data for the generation units referred to in Article 8:
    a. applicable priority dispatch requirements.
2. The information referred to in paragraph (1)(a) constitutes relevant available information relating to

how generation units will be dispatched pursuant to Article 16(3)(d) of Regulation 2015/1222 as referred to in Article 17 of Regulation 2016/1719 and shall be used for capacity calculation purposes only.

Article 10

Generation – variable data

1. Owners of generation units modelled in detail or, in the case of generation units modelled in detail on a composite basis, the owners of the individual generation units shall provide the following variable data for the generation units referred to in Article 8:
    a. information about upward and downward active power reserves and other types of ancillary services;
    b. outage plans;
    c. testing profiles;
    d. scheduled unavailability;
    e. any active power capacity restrictions;
    f. forecast active power output.
2. The information referred to in paragraph (1)(a) constitutes relevant available information relating to how generation units will be dispatched pursuant to Article 16(3)(d) of Regulation 2015/1222 as referred to in Article 17 of Regulation 2016/1719 and shall be used for capacity calculation purposes only.

Article 11

Load – structural data

1. Loads shall provide the relevant information described in this Article if they are modelled in detail whether on an individual or composite basis. Loads shall be modelled in detail if they are connected at a voltage level
    a. of 220 kV or above;
    b. of less than 220 kV and they are used in regional operational security analysis.
2. Several identical or similar loads may be modelled in detail on a composite basis if this modelling approach is sufficient with respect to regional operational security analysis. For loads modelled in detail on a composite basis an equivalent model shall be included in the individual grid model. The owners of the loads shall provide the detailed information on the loads and the relevant DSO shall provide detailed information on the grid connections such that the TSO can compute the equivalent model. Alternatively the complete equivalent model shall be provided to the TSO.
3. Distribution including closed distribution system operators shall provide the relevant information described in this Article for loads not modelled in detail which shall be modelled as aggregates.
4. For both loads modelled in detail and for aggregates of loads separated from generation the following data shall be provided:
    a. connection point;

b. maximum active power consumption;
c. power factor or reactive power;
d. conforming flag where the value "true" means that the active and reactive power consumption of the load shall be scaled when scaling the overall load.

5. For loads modelled in detail the following data shall be provided:
   a. characteristics of reactive power control if installed;
   b. maximum and minimum active power available for demand response and the maximum and minimum duration of any potential usage of this power for demand response.
6. For loads modelled as aggregates the following data shall be provided:
   a. aggregates of loads separated from generation in the corresponding parts of the grid referred to in Article 5 broken down by sub-stations of the equivalent model or the sub-stations to which the corresponding parts of the grid are connected.
7. For loads modelled as aggregates and managed by an aggregator whose data are used in regional operational security analysis, the aggregator shall provide the following data:
   a. aggregates of maximum and minimum active power available for demand response separated from generation and the maximum and minimum duration of any potential usage of this power for demand response managed by the aggregator in the corresponding parts of the grid broken down by sub-stations of the equivalent model or the sub-stations to which the corresponding parts of the grid are connected.

Article 12
Load – variable data

1. Owners of loads modelled in detail or, in the case of loads modelled in detail on a composite basis, the owners of the individual loads, shall provide the following variable data for the loads referred to in Article 11 if applicable:
   a. planned outages;
   b. forecast of unrestricted active power available for demand response and any planned demand response.

Article 13

HVDC links – structural data

1. HVDC links shall be modelled regardless of whether these are located entirely within a single bidding zone or they connect two bidding zones. The TSO or TSOs concerned shall decide on the degree of detail with which the HVDC link is to be modelled. They shall base their decision on the functions for which the HVDC link is to be used. By default an HVDC link shall be modelled in detail and the AC/DC part of the HVDC link shall be exchanged unless the functions that it is used for do not require this.
2. For both HVDC links modelled in detail and for those modelled in a simplified manner, the owner shall provide the following data:
    a. connection points.
3. For HVDC links to be modelled in detail the owner shall provide a detailed model which shall include
    a. electrical characteristics;
    b. type and characteristics of supported control modes.
4. HVDC links modelled in a simplified manner shall be represented by equivalent injections at the connection points and the owner shall not have to provide additional structural data.

Article 14

HVDC links – infrequently changing variable data

1. Owners of HVDC links modelled in detail shall provide the following infrequently changing variable data for the HVDC links referred to in Article 13:
    a. control settings including
        i. operating mode - inverter/rectifier;
        ii. control mode - voltage, active power, reactive power, power factor, current, or similar mode;
        iii. voltage targets;
        iv. regulated nodes.

Article 15

HVDC links – variable data

1. Owners of HVDC links modelled in detail shall provide the following variable data for the HVDC links referred to in Article 13 if applicable:
    a. active power targets.

Article 16
Deadlines for providing the information

1. The default deadlines for providing the information by type of data item are as follows:
    a. structural data: six months before the entry into operation or the implementation of a change in the relevant characteristics of the corresponding network element; the continued validity of the data provided needs to be confirmed every year by 01 April;
    b. infrequently changing variable data and variable data:
        i. changes expected during the following year need to be signalled to the TSO by 01 April of each year;
        ii. changes expected during the following month need to be signalled to the TSO by the 5th day of each month;
2. When setting deadlines for the provision of the data, each TSO may set a deadline that is less constraining for data providers than the default deadline specified in paragraph 1. Where a TSO has set a deadline that is less constraining than the default deadline and later wishes to modify that deadline in a way that is more constraining, it shall ensure that the principles outlined in Regulation 2016/1719 in terms of stakeholder consultation are adhered to or in the alternative, ensure that sufficient consultation and approval processes take place to satisfy the requirements at a national level, provided that such alternative approach remains in compliance with the general principles of stakeholder consultation outlined in Regulation 2016/1719. Under no circumstances shall TSOs set deadlines that are more constraining for data providers than the default deadlines in order to obtain data under this methodology.

Article 17
Quality monitoring

1. Each TSO shall monitor the quality of the data provided to it as well as the timeliness of data delivery and overall compliance with the implementation rules.
2. If a TSO identifies problems with respect to the quality of the data provided to it or the timeliness of data delivery or overall compliance with the implementation rules it shall in the first instance attempt to resolve these problems directly with the entity concerned.

Article 18
Timescale for implementation

1. Upon approval of the present methodology each TSO shall publish it on the internet in accordance with Article 4(13) of Regulation 2016/1719.
2. By one month after the approval of the present methodology, each TSO shall

a. inform the entities required to provide data about the information they are required to provide as well as the deadlines for providing the information;
b. forward the information set out in (a) to ENTSO-E;
c. prepare draft implementation rules on the practicalities of data provision specifying, for example, data formats and technical requirements with respect to the IT implementation of the data provision process in accordance with the procedures applicable under national law. Each TSO shall ensure that these implementation rules make use of existing infrastructure and data delivery processes to the extent possible and it shall allow sufficient time for implementation; where appropriate TSOs shall also provide clarification on definitions and other guidance as may be required.

3. By two months after the approval of the present methodology, ENTSO-E shall publish the information referred to in Article 16(6) of Regulation 2015/1222 as referred to in Article 17 of Regulation 2016/1719.
4. By twelve months after the approval of the present methodology or 14 December 2017, whichever is later, each TSO shall ensure that the data provision process required in order to implement the methodology is operational; this entails that all necessary steps required by national legislation or regulations such as stakeholder consultation or NRA approval shall have been completed. At a minimum, implementation rules need to have been finalised and the data provision process needs to have been tested.

Article 19

Language

The reference language for this proposal shall be English. For the avoidance of doubt, where TSOs need to translate this proposal into their national language(s), in the event of inconsistencies between the English version published by TSOs in accordance with Article 4(13) of Regulation 2016/1719 and any version in another language the relevant TSOs shall, in accordance with national legislation, provide the relevant national regulatory authorities with an updated translation of the proposal.

	Formati 61x86/8

Shtypshkronja e Qendrës së Botimeve Zyrtare
Tiranë, 2019

Adresa: Rr. "Nikolla Jorga", Tiranë
Tel./fax: +355 4 24 27 004 Tel.: +355 4 24 27 006

Çmimi 392 lekë